

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen

1941. november 12 szerda

Ara: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-30. ÉJJELE 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELOFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDEVRE 5 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGO

(TRIANON 22.)

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. EVFOLYAM, 257. SZÁM

Szebasztopol eleste küszöbön

Borzalmaserejű német repülőátadások Skóciában, Angliában és Egyiptomban — Észak-karéliában 700 kiserődöt vettek be a német és finn csapatok — Sikertelen szovjet támadások magyar csapatok ellen — Finnország választ az amerikai jegyzékre kedden éjszaka szövegezte meg az országgyűlés

„Németország kérlelhetetlenül tovább folytatja a háborút a győzelmes befejezésig“

Fél év alatt 1244 angol repülőgép pusztult el, míg a németek csupán 376 gépet veszítettek

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában harcoló szövetséges hadseregek hadműveleti tervszerű rendszerességgel folynak.

A magyar seregek árcionálta előtt a Donec keleti partjára visszahúzó ellenséges csapatok csak gyér földi harc tevékenységet fejtenek ki. Szovjet légi kötelékek ismétellen támadást kíséreltek meg egyes magyar csapatok ellen. Támadásaik hatástalanok voltak. Légvédelmi tüzsergünk egy Rata-gépet lelőtt.

Berlin, november 11. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Irodának:

A KRIM-FELSZIGETEN a német és román csapatok tovább folytatják előrenyomulásukat Szabasztopol és Keres felé. A légihaderejük eredményesen bombázta mind a két kikötőt.

A Moszkva körüli térségben légitámadásokkal jelentős veszteségeket okoztunk az ellenségnek, nehézfegyverekben és gördülő hadianyagban. A szovjet főváros katonai berendezéseit bombákkal árasztottuk el.

ÉSZAK-KARELIÁBAN német és finn csapatok nehéz harc- és terepviszonyok között megsemmisítették az egyik ellenséges hadosztály nagyrészét.

Eközben hasacsal bevettek 700 kiserődöt, foglyul ejtettek 1200 bolsevistát és zsákmányoltak, illetve elpusztítottak 4 páncélosot, 30 löveget, több mint 100 géppuskát, és gránátveőt, valamint sok egyéb hadianyagot. Az ellenség véres vesztesége többszörösen felülmulja a foglyok számát.

A BRIT DELKELETI PARTOK előtt harcigépek nappal bombatalálatokat értek el három nagyobb szállítóhajón. A hajók olyan súlyosan megsérültek, hogy elvesztésükkel kell számolni. Eastontól keletre nagyméretű bombák eltaláltak egy kohóművet.

ÉSZAK-AFRIKÁBAN német harcigépek romboló- és gyújtóbombákkal megtámadtak egy Marsa Matruh-tól keletre fekvő brit repülőteret.

Az ellenség nem repült be a birodalom területére fölé. (MTI)

Róma, november 11. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 527. közleménye: A keddre virradó éjszaka angol repülőgépek ismét bombákat dobtak Nápolyra és Brindisire; az anyagi kár esekély, emberélet nem esett áldozatul. A légvédelmi ütegek két repülőgépet lelőttek; egyet Nápolyban, egyet Brindisiben. A Brindisi ellen intézett előző légitá-

madás halálos áldozatainak száma 40-ről 96-ra emelkedett, a sebesültek száma 102. Katonai jellegű célpontot nem ért találat.

ÉSZAK-AFRIKÁBAN a tobruki arcvonalon néhány megerősített állás csapatai visszaverték az ellenség támadó kísérleteit; az ellenség halottakban és foglyokban szenvedett jelentékeny veszteség hátrahagyásával kénytelen volt visszavonulni.

Német légi alakulatok ismétellen bombázták az erőd-célpontjait és

több helyütt nagy pusztításokat és tüzeket okoztak.

A Benghazai ellen intézett ellenséges légitámadásnak lakóházakban okozott károkon kívül négy halálos áldozata volt a muzulmán lakosság köréből.

KELET-AFRIKÁBAN Colquahbertnél elfoglalt állásaink ellen intézett újabb támadásokat vertünk vissza; egy ellenséges repülőgépet lelőttünk; a gép sorainkon belül zuhant a földre. (MTI)

Érzékeny német légi-rajtaütések brit célpontokra

Berlin, november 11. Mint a Német TI katonai helyről értesül, német harcigépek november 10-én fényes nappal Angliában és Skóciában sok helyen fontos pontokat bombáztak. Többek között egy középangliai kohóművet két találattal súlyos bombatalálatokat idéztek elő. A német harcigépek felderítés céljából több órán keresztül a brit sziget és a sziget körüli tengerrész felett tartózkodtak. A távolfelirító gépek légénysége az ellenséggel való érintkezés nélkül lefolyt nagyszabású vállalkozásról értékes értesítéseket hozott. (MTI)

Berlin, november 11. Mint a Német TI jelenti, német harcigépek november 8-án az esti órákban tá-

madást intéztek az Egyiptomban fekvő Abu Smeithi brit repülőter ellen. A következő éjszakán német harcigépek ismétellen megtámadták és bombázták Port Tevlfket és Suezet. (MTI)

Berlin, november 11. Mint a Német TI jelenti, német harcigépek november 10-én Greatarmouthtól keletre megtámadtak két brit hajókaravánt és bombatalálatokkal súlyosan megrongáltak 3 egyenként háromezer tonás kereskedelmi hajót. A hajók annyira megrongálódtak, hogy elsüllyedésükkel számolni kell. A fegyveres felderítés keretében működő német harcigépek november 10-én bombáztak dobhtak Anglia különböző pontjaira. (MTI)

Churchill hízelgése Amerikának

Washington, november 11. Churchillnek az a kijelentése, hogy Anglia és domíniumai az Egyesült Államok és Japán vizsgálta esetén szűnőn háborúba lépnek Japánnal szemben, rendkívül nagy figyelmet keltett Amerikában. Kormánykörökben megelégedéssel nyilatkoznak Churchillnek erről a kijelentéséről, megállapítják, hogy Churchill szá-

vai figyelemztetést jelentenek Japán számára. A brit miniszterelnök kijelentéseinek annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert röviddel a semlegeségi törvényben történő döntő képviselőházi szavazás és Kuruza japán megbízott amerikai tárgyalásai előtt hangzottak el. (MTI)

Német válasz Churchill beszédére: Németország megnyeri a háborút!

Berlin, november 11. Német hírlapok helyéről közlik: Ebben a háborúban nincs semmiféle német béketárgyalás és nem is lesz. Ezt a háborút kérlelhetetlenül folytatjuk egészen a győzelmes befejezésig. Ezen sem Churchillnek, sem pedig szövetségeseinek felfogása nem változtathat. Ha majd megírják ennek a háborúnak történetét, abban hasztalan keresik ezt a szót: „német béketárgyalás“, azonban bizonyára olvassanak majd angol béketárgyalásokról, és „kizárólag mindig német győzelmekről“.

Ugyanis nemesak szilárd hitünk, hanem tanteríthatatlan célunk is, hogy Németország megnyeri a háborút. A vitás kérdés csak az, hogy ezt a győzelmet Anglia megsemmisítésével, vagy Anglia békekérésével érjük-e el.

Ezt a megállapítást tette Smith dr. követ, a külügyi hivatal szóvivője kedden a külföldi sajtó képviselői előtt az állítólagos német béketárgyalásokról, amerikai részről folytonosan terjesztett híresztelésekkel és Churchill hétfői beszédének megállapításával szemben.

Berlin, november 11. Mint a Német TI-vel illetékes helyen közlik, a tiehíni német siker Leningrádnak a bolsevista hátországtól való végleges elvágasát jelenti. A Finnországra gyakorolt brit nyomásnak, amely Finnországot békére akarta rávenni, az volt a célja, hogy könnyítsen a bolsevisták Leningrádi és Murmanszki helyzetén és hogy a murman vasutat visszaszerezze a megígért segítség teljesítésére. Az Archangels — Vologda — moszkvai úton való szállításnak is meg van a maga nehézségei és Archangels kikötője kerekén hat hónapig be van fagyva. A német hadisíkerk után ezek a várakozások most már felhorultak. (MTI)

Newyork a Szovjetunió ütőerejének megbénulásáról

Boston, november 11. (Német TI) A Szovjetunio annyira meggyengült, hogy már nem tud hatásos ellentámadást indítani — állapítja meg a newyorki rádió és a következőket mondja: A szovjet ipari központok vagy már német kézben vannak, vagy a németek által fenyegetett területeken fekszenek, a még rendelkezésre álló segélyforrások pedig nem elegendők ahhoz, hogy biztosítsák az ellentámadást. A Szovjetunio urali ipartelepei nem elegendők ilyen hatalmas feladat megoldására. Az Anglia, Egyesült Államok és a Szovjetunio közötti összekötő vonalak nagyon hosszúak és igen nehezen használhatók ki.

Boston, november 11. (Német TI) A szövetségesek nem tudták támadást indítani az európai szárazföld ellen akkor, amikor a német haderej Keleten volt lekötve — jelenti ki a newyorki rádió és rámutat arra, hogy a brit légi erő sem tudott rendszeresen nagykiterjedésű támadásokat intézni a Németbirodalom fontos pontjai ellen. Maunk a britek jelentették ki, — állapítja meg a newyorki rádió — hogy a brit légi erő nem tudta komolyan megkárosítani a német hadihírt és a szállítási lehetőségeket. Most sem várható — jegyzi meg végezetül a newyorki rádió — hogy a brit légi erő ütőereje és hatékonysága meg fog nőni. (MTI)

Stockholm, november 11. (Bud. Tud.) Svéd forrásból eredő hírek szerint a leningrádi ostromlottak helyzete is egyre súlyosabbá válik. Leningrádtól keletre a Ladoga-tó partján napok óta heves harcok vannak folyamatban, amelynek célja az, hogy Leningrádot utolsó besze-

kötetéstől is elvágják. Ez a Ladoga-tayon vezetett át. Az itt előnyomuló német páncélos osztagoknak máris sikerült az első szovjet állásokat áttörni. A Stokholmsi Tűdingen úgy tudja, hogy a Ladoga-tó délnyugati partja, a Névatól északra Schlüsselburgnál több mint húsz kilométer hosszúságban német kézbe jutott. Ezzel Leningrád bekerítése utolsó szakaszába érkezett.

KESZÜL A FINN VALASZ AZ AMERIKAI JEGYZÉKRE

Helsinki, november 11. (OFI) Jó forrásból származó értesülés szerint kedden, vagy szerdán nyújtja át a finn kormány válaszáat a washingtoni kormány jegyzékére. Az országgyűlés külügyi bizottsága már tudomásul vette a kormány által kidolgozott választervezetést és a különböző politikai csoportok értesítették annak megvitatására. Befolyásos politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Finnország magatartásában nem állott be változás a brit jegyzékre adott válasz óta. A kormány és a sajtó az elmúlt hetekben több ízben hangsúlyozta a következőket: 1. Finnország háborúja védelmi harc, 2. Finnország nem akart belekeveredni a háborúba, 3. Finnország nem vállalt semmiféle lekötöttséget semmiféle hatalommal szemben. (MTI)

Dzsibutiból, az alábbi nyilatkozatot tette:

— Dzsibuti teljes erejével kitart, amelynek kis, de lelkes gyarmatának ellökésége megrendíthetetlen. A dzsibutii blokádot könyörtelenül végrehajtották. 3 angol hadihajó megakadályozza a kikötőbe való befutást. Az Esperance nevű teherhajót, amelyet Madagaszkárból küldtünk Dzsibutiba elfogták és Adenbe kísérték. A 45 ezer főnyi lakosság az éhhalálnak néz elébe. (MTI)

RITKUL A SZOVJET VEZÉRKAR

Róma, november 11. (MTI) Az olasz lapok Szamarából közölnék értesülést, amely szerint Sztalin a szovjet nagy vezérkar több tagját agyonlövettette, azzal vádolva őket, hogy nem voltak elég körültekintők a szovjet hadsereg megszervezésénél és ezért őket terheli felelősség a kudarcért.

SZTALIN TUDJA, HOGY SZEBASTOPOL RÖVIDESEN ELESIK

Roma, november 11. (MTI) A Giornale d'Italia Offi levelezője szerint Sztalin állítólag már utasítást adott Oktjabarszki tengernagyunk, a Feketengeri szovjet hajóhad főparancsnokának, hogy Szebasztopol élesítése után azonnal süllyesse el a parancsnoksága alatt álló valamennyi hajót. Sztalin már számol azzal, hogy nem lehet sokáig tartani Szebasztopot s azzal is tisztában van, hogy nem kapja meg a török kormánytól az engedélyt arra, hogy a szovjet hajóhadat a Dardanellákon át megmentsék.

NEMET FOGSÁGBA ESETT A 17. SZOVJET LÖVÉSZZERED HATALRAITELT PARANCSONKA

Berlin, november 11. Mint a Német TI katonai részről értesül, német gyalogosok a Moszkva előtti arcvonalzakaszon elfogták Kollow ezredet, a 17. szovjet lövészszereg parancsnokát. Kollow ezredes hájszállíjján áldozatul esett a szovjet hadbírósnak, és csak német fogságba való kalandos menekülése mentette meg a biztos haláltól. (MTI)

Berlin, november 11. (Német TI) Mint a német TI értesül, Krím partvidéke előtt német harcigépek november 10-én 3 szovjet hajót megromogáltak. A középső harci szaktípuson 12 szovjet páncélos és több mint 150 tehergépkocsit bombatalálatokban megsemmisítettünk. Az egész keleti arcvonal vasúti vonalainak tervszerű bombázása során német harci repülőek november 10-n 8 vonatot és 7 mozdonyt teljesen szétromboltak, 44 vonatot és 4 mozdonyt pedig megromogáltak. (MTI)

33 ÚJ SZOVJET TÁBORNOK

Helsinki, november 11. (Bud. Tüd) A Szovjet legfelsőbb hadvezetőségében a jelek szerint újabb nagyarányú tisztogatási akciót hajtottak végre. Ez akció során 33 új tábornokot neveztek ki.

AZ 1918-AS FEGYVERSZÜNET CSENDES ÉVFORDULÓJA FRANCIÁORSZÁGBAN

Vichy, november 11. Az 1918-as fegyverszünet 23. évfordulóját üli meg Franciaország. Most történet először, hogy ez a nap nem ünneplés. A szabad területen azonban megemlékeztek ezen a napon mindkét háború áldozatairól. Kedden reggel Vichyben Pétain tábornagy kormánya tagjainak kíséretében megkoszorúzza a halottak emlékművét.

MOSZKVA UJABB NEMET BOMBÁZÁPORBAN

Berlin, november 11. Mint a Német TI katonai helyről értesül, német harcigépek november 11-re virradó éjszaka ismételtén támadásokat intéztek Moszkva hadifortosság pontjait ellen. A gépek legénysége megfigyelte, hogy a bombák a célpontokban robbantak. (MTI)

SPALATOBAN HARMON BOMBÁI DOBTAK EGY OLASZ KATONAZENEKARRA

Spalato, november 1. (Stefani) Hétfőn késő délután három bombát hajítottak az alpesi vadászoknak egy katonai ünnepségre vonuló zenekarra. Huszonnégy katonára megsebesült egy közülük meghalt; megsebesült továbbá 25 polgári egyén. Csaknem egytizedleg egy szabadságra induló katonákkal megrakott tehergépkocsit géppuskával vettek tűz alá. Néhány katonát nem súlyosan eltaláltak. Százötven kommunista nyomban letartóztattak és azokat Róma elcsatására löszként fogva tartják mindaddig, amíg a büntetlek elkövetőit sikerül megtalálni.

A perecsenyi hegyivadász zászlóalj hazatért az orosz frontról

Ungvár, november 11. A szovjet elleni harcban résztvevő perecsenyi hegyivadász zászlóalj kedden érkezett vissza Perecsenybe, ahol a község lakossága magyar és ruszian nemzeti színekkel felkészítette fenyőlombos díladalkapuvál fogadta harangzúgás mellett, zeneszóval, bevonuló hegyivadász honvédeket. A lakosság hatalmas lelkesedéssel fogadta őket. Az országzászló körül kétezer főnyi közönség sorakozott

Az Apollóban
Ramon Novarro és Lola Lane főszereplésével:
A fehér sejk
Regényes filmjáték a fehér lány és a sejk szerelmi történetéről. Kísérő műsor:
FIRENZE (kultur-film).
MAGYAR VILÁGHIRADÓ!
Előadások kezdete: minden nap délután 5, 7 és 9 órakor.

fel. A zászlóalj honvédekének jelenlétében tábori szentmisét tartottak, majd Margittay Endre főszolgabíró a járás és a község nevében köszöntötte a honvédeket, akik becsülettel teljesítették kötelességüket. Az üdvözlésre a visszaérkezett zászlóalj parancsnoka válaszolt, majd hatályos fenyőlombkoszorút helyezett az országzászló talapzatára. A viszártért zászlóalj ünnepélyes fogadtatását díszmenet fejezte be. (MTI)

Vigyázat! Hamis ötpengős bankjegyek vannak forgalomba!

Budapest, november 11. Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy hamis ötpengős bankjegyek kerültek forgalomba. A hamisítványok főbb ismertetője a következő: Az eddig látható hamisítványok a 249 sorozat számmal és 099026 sorszámmal vannak ellátva. A hamisítvány papírosa kissé szürkés színű, egyébként hasonló a valódi bankjegy papírosához. A bankjegy előoldalának baloldali levő fehér szelén felül kb 1 mm-rel szélesebb, mint alul. A szelvényen levő öt számjegyet övező nyolcágú csillag nem emelkedik sötét színével, hanem

rozetta többi színével összekötözik. Legfeltűnőbb ismertető jele a hamisítvány, hogy az „öt pengő” felírás első nagy O betűjének két pontja felfelé megnyúlik, úgyhogy eredeti köralakja szabálytalan négyszögűre változik. A felírás második o betűjének háromszög alakú ékezte ugyancsak megnagyobbodott és az ékezte árnyékolása szabálytalan folt benyomását kell. A hátoldali előoldallal jobban sikerült. A főkapitányság kért mindazokat, akiknek kezébe ilyen hamis ötpengős kerül, az azonnal jelentse a rendőrségen. (MTI)

Kellő időben végezzék a gazdák az őszi vetést!

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter felhívása a gazdatársadalomhoz

Budapest, november 11. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter ismételt felhívást intéz a gazdákhoz, hogy az őszi vetést minden gazda rendszeren, a kellő időben végezze el, mert csak ezáltal lesz biztosítható az ország jövő évi gabonaszükséglete. A háborús idők gaz-

dalkodása fokozott és eredményes munkát követel az ország minden lakosától. A gazdák közönségnek is éreznie kell, hogy munkájával nemcsak egyéni boldogulását de az egész nemzet javát szolgálja, amikor minden erejével azon van, hogy az őszi vetésekkel idejében elkészüljön.

Ma temetik Farkas István református püspököt

Miskolc, november 11. Farkas István, a tiszáninneni református egyházkerület elhunyt püspökének temetési szertartása szerdán délelőtt 11 órakor kezdődik. Az elhunyt végakarata szerint a temetés egyszerű, imádságos, prédikáció nélküli szertartás lesz. A templomi szertartást Ravasz László dunamelléki református püspök végzi, a temetésben Fősa Péter, az alsó-horsodi egyházmegye esperese mond imát.

püspök egyéniségéhez, arra kéri a vele együttérzőket, hogy a temetésre ne küldjenek koszorút, hanem az arra szánt összeget a szegények megsegítésére ajánlják fel. Miskolc város közigazgatási bizottságában Liechtenstein László főispán emlékezett meg Farkas István püspök elhunytáról. A tiltári hivatalhoz és a gyászoló családnak az ország egész területéről tömegesen érkeznek a részvételi iratok.

Reményi-Schneller pénzügyminiszter római útjának méltatása

Róma, november 11. (MTI) Az esti lapok közlik, hogy Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter az olasz kormány meghívására szerdán délelőtti hivatalos látogatásra Rómába utazik. A lapok kiemelik, hogy az egész magyar közvélemény és a magyar politikai körök egyaránt értékelik Reményi Schneller pénzügyminiszter olaszországi látogatását, amelynek az a célja, hogy még szorosabbra tüzze Magyarország és Olaszország, valamint Németország közötti termékeny gazdasági kapcsolatokat. Magyarország mélyszélesen tudatában van nemcsak politikai, katonai, hanem gazdasági kötelezettségének is. Az olasz lapok részletesen ismertetik a magyar pénzügyminiszter élettrajzát, hangsúlyozva, hogy a pénzügy miniszter, aki megbízást kapott az egész magyar közgazdasági élet úszhangba hozatalára és egységes irányítására, olyan tervet dolgozott ki és részben már meg is valósította, amely fokozatosan fejleszti az ország egész gazdasági életét és úszhangba hozza a külföldi termelési

ügységet. Az esti lapok közlik Reményi Schneller pénzügyminiszter fényképét. Budapest, november 11. Magyarország Főméltóság Kormányzója Budapesten 1941. nov. 11. napján kelt legfelsőbb elhatározásával dr. Reményi Schnelle Lajos pénzügyminiszter külföldi tartózkodásának idejére a m. kir. pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével dr. Bárdossy László miniszterelnököt megbízta méltatással. (MTI)

Vígyszínház mozgó

Ma és mindennap a nagy sikert aratott magyar film:
A szüz és a gödölye
ZILAHY LAJOS színműve. Fősz.: Bajor Gizl, Karády Katalin, Csontos, Páger, Lehotay.

Elegáns cetikülök
pénztáccák,
aktatáskák,
manikűkészletek
Tóthfalussynál
Piac-u. 40, és 16

ERŐS BRIT TAMADAST VERTEK VISSZA AZ OLASZOK

Hadművelési úvezet: (Stean) Az elmúlt éjszaka az eleinség nagy erővel rajtaütésszerű támadást kísérelt meg állásaink ellen. A támadást több mint egy óráig tartó tűzzerési előkészítés előzte meg. Adott pillanatban az ellenség előbbre vitte a tüzet, majd nagy brit járőrcsapatok közeledtek vonalainkhoz. Az olasz csapatok azonban nyomban harcha szálltak s heves ütköz után visszautítotték az ellenséget. Sok foglyot ejtettek. Sok halott és sebesült maradt a csataterén.

Járőr összecsapások voltak még a tobruki arcvonal több körzetében is. Ezek az olasz csapatok előnyére alakultak. Német légitájak továbbra is bombázták a Tobruk előtti hadicélpontot. Eltaláltak több légedelmi ütőget, katonai táborot, üzemanyagraktárt és összevont csapatokat. (MTI)

DZSIBUTI LAKOSSÁGA INKÁBB AZ EHHALÁLT VALASZTJA

Vichy, november 11. (OFI) Platon tengernagy, gyarmatügyi államtitkár, aki repülőgéppel érkezett

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ
Sivatagi forró, szenvedélyekkel teli éjszakák titokzatos története: az
ALGIR
Charles Boyer és Hedy Lamarr főszereplésével!
Még ma nézze meg: d. u. 5, 7, 9 órakor! Híradó!

Magyarországon az értelmiségi munkanélküliség tulajdonképpen megszűnt probléma lenni

A tanárok száma 16 ezerről 24 ezerre emelkedett — Gondoskodni kell arról, hogy ebben az országban egyetlen magyar gyermeket is elneveljenek

Hóman Bálint miniszter nagy beszéde a kultuszárca költségvetésének vitájában

Budapest, november 11. A képviselőház ülését 10 óra után néhány perccel nyitotta meg Tasnádi Nagy András elnök. Kedden a kultuszárca költségvetését kezdték tárgyalni. A kormány részéről Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter volt jelen. Az elnök a Ház tudomására hozta, hogy a legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után több miniszter írásbeli választ ismertetik egyes régebben elmondott interpellációkra. Tömösvy Dénes előadó ismertette a tárca költségvetését. Örömmel állapította meg, hogy az új költségvetésben 218,7 millió pengőt, a tavalyinál 86,2 millió pengővel többet fordít a kormányzat a magyar nép lelki és szellemi erőinek gyarapítására. Szükség is van a nagyobb összegre, mert itt a szellemi honvédelemről van szó, hiszen csak szellemiekben gazdag és erős nemzetet lehet nagy tettekre sarkenteni. Ismertette azt a munkát, amelyet a kultuszárca végez. Kiemelte, hogy nemzeti szempontból nagyjelentőségű lépés a magyar görögkeleti egyház újjászervezése.

3,2 SZÁZALÉK ZSIDÓ AZ EGYETEMEKEN

Megállapította, hogy a középfokú gazdasági szakiskolák szerepe egyre nagyobb lesz. A mezőgazdasági szakoktatás két tarcá között oszlik meg és országlrészét a földművelésügyi tárca viseli. Nagy szükség van az ipari szakiskolák fokozottabb kiépítésére és a kereskedelmi szakiskolákra is nagy feladatok várnak.

Azt kívánta, hogy zsidó ne részesülhessen magyar felsőoktatásban. Beszámolt a zsidóörvényeknek a közoktatás terén elért eredményéről és megállapította, hogy az összes főiskolán 3,8, a reálbelsőiskolákban 3,2 százalék a zsidók arányszáma az egyetemeken hallgatók között. A költségvetés elfogadását kérte.

Rajnisz Ferenc, a Magyar Megújulás Nemzeti Szocialista Pártjához tartozó vezérszónoka helyesli azt a kultúrpolitikai elvet, hogy zsidó ne részesülhessen felsőoktatásban. Tiltakozik az ellen, hogy egyes zsidó orvosok fiktiiv módon bejelentett lakások alapján egyik kamara területéről átkerülhessenek a másikra és ott az egyetemeken magasabb képzésben részesülhessenek. A minisztériumok kapcsolódási felületein előálló visszaélések megszüntetését kívánta.

KORSZERŰ PALOTÁT A KULTUSZMINISZTERIUMNAK

Wéjder Gyula, a Magyar Élet Pártja vezérszónoka örömmel üdvözölte a tanítói állások szaporítását, mert ez lehetővé teszi a nagyszámú osztályok megszűntetését. Meglepetéssel állapította meg, hogy a tanítói állásokat megszüntették, ami nagyban hozzájárul a fiatal tanítóság gazdasági helyzetének javításához.

A polgári iskolákról sok embernek az a felfogása, hogy jelentőségük háttérbe szorult. Ő az ellenkező nézetet van. Szükség van ezekre az iskolákra, mint a szakiskolák előiskoláira, de azért is, hogy azok az iparosok és munkások, akik további szakiskolát nem végeznek, az elemi iskolai végzettségénél magasabb, a kispolgári igényeket kielégítő műveltségre tehessenek szert.

Azért is rokonszenves ez az iskola, mert nem nevel lateinereket, értelmiségi profitorlátást, hanem ellátja az iparost és munkást annyi tudással, hogy nagyobb nyomatékkal tudja védeni a maga családi, politikai és társadalmi érdekét. Meglepetéssel látja a költségvetésben a gazdasági irányú szakiskolák fejlesztését.

A bizottságban az összes felszólaló az

egyetemen megsegítését és fejlesztését kívánta. A nagy és kis nemzetelek kultúráját tulajdonképpen pár ezer ember képviseli. Attól függ az illető nemzetnek a kultúrnapok sorába való helyzete, hogy ez a pár ezer ember a tudományok, az irodalomnak, a művészetnek, a technikai tudásnak milyen magas fokán áll.

Beszéde végen kijelentette, hogy a kultuszárca költségvetését, mint a művészetek és tudományok legfőbb örét, igazán megilletné egy korszerű új palota. Ezt kívánna a magyar kultúra megbecsülése, mert a mostani épület külsejében méltatlan a minisztérium hívatásához, uszejében pedig alkalmatlan, nem megfelelő. Elfogadta a költségvetést abban a reményben, hogy ez a költségvetés is hozzájárul az ország felemelkedéséhez és boldogulásához.

Raposányi László, a nyilaskeresztes párt vezérszónoka azt fejtegette, hogy a kultuszárca költségvetésében túlsok a jogvégeztet ember. A továbbiakban a tankönyveket bírálta. A költségvetést nem fogadta el.

ERDÉLYI KULTURPROBLÉMAI

László Dezső, az Erdélyi Párt vezérszónoka örömmel adott kifejezést azért, mert az erdélyi magyarság minden kérdése benne van a költségvetésben.

Azután azt fejtegette, hogy az erdélyi közoktatásra többet kell fordítani, mint az ország többi részében. Az elcsatolás 22 éve alatt, ha szellemében nem is, de intézményeiben és gazdasági alapjaiban visszafeljődött az erdélyi magyarság kultúrájának élete.

Sürgette a lelkészek helyzetének javítását, a lelkészi javadalmazások rendezését. A lelkészeket nyugszik a falvakban a keresztény magyar kultúra ügye.

Végül arról beszélt, hogy a népművelésnek kell visszaadni azt, amit magyar írásban, magyar olvasásban, magyar műveltségben Erdélyben a magyar időkbe elvesztettünk. Házipari szakiskolák felállítását sürgette.

Varga Béla, a független kizsgazdapárt vezérszónoka arról beszélt, hogy ellenzéki képviselő részéről is tisztelttel és elismeréssel kell meghajolni az előtt a munka előtt, amelyet ezen a téren úgy a központban működő tisztviselők, mint a vidéki tanárok, tanítók és papok, az első vonalban harcoló rohamcsapatok sokszor nagy áldozatok árán végeznek. Megemlékezett La Garde „Deutsche Schriften” nevű könyvéről, amely támadja a magyarságot. Azt kívánta, hogy akadályozzák meg a terjesztését. A kultuszárca költségvetésének feladata, hogy ilyen támadásokat visszaverjen, kivédjen és helyreigazítsa. A költségvetést nem fogadta el.

A MAGYAR SZUVERENITAST NEM SZABAD MEGCSONKÍTANI

Vitéz Makray Lajos, az egyesült keresztény párt vezérszónoka beszéde elején hangoztatta, hogy a lélek a magyar életben döntő jelentőségű tényező, a magyar sorsnak a forrása.

A nemzeti szellemben való nevelés a család és az egyházat illeti meg a kormányzat ezen a téren kötelességét teljes mértékben teljesíti. Beszéde végén a kántorkérdés megoldását, a tanárok és tanítók anyagi helyzetének javítását kérte, majd a nemzetiségi kérdéssel emlékezett meg. Megállapította, hogy mi ezt szentistváni elvek alapján és szentistváni szellemben, teljes lojalitással kezeljük. A lojalitásnak azonban meg kell állania ott, ahol a magyar szuverenitás csonkításáról van szó, akkor, ha a törekvések mozgatóerejének forrását külföldön táplálják. (Nagy taps a Ház minden oldalán.) Makray a költségvetést elfogadta.

Kéthly Anna, a szociáldemokrata párt vezérszónoka azt kérte, hogy az iskolai tanítást reggel 9 órakor kezdjék.

Demkó Mihály, a kárpátaljai képviselők vezérszónoka szerint különösen az alsófokú népisiskolát egységesíteni kellene. A

magyar iskola igen sok házával tartozik az egyháznak, de az egyházak mai szerény anyagi lehetőségei indokoltá tenné, ha levénnék vállalkozni az iskolafenntartás terhére.

AZ ÚJ ERTELMISÉG NEVELESE

Donáth György, a kormány párt vezérszónoka arról beszélt, hogy azokban a nagy európai államokban, amelyek a nagy európai harcok legnehezebb terhére viselik, és amelyeknek munkáját bámullattal kísérik, legjelentékenyebb az a munka, amelyet nemzetük újjánevelése terén végeztek. Ha Németország és Olaszország nem végezte volna el ezt a nevelő munkát, a harstermi helyállítás sem lenne olyan, mint amilyen.

Mi eljutottunk odáig, hogy állami területünk állandóan nagyobb és egyre jobban közeledünk a magyar birodalmi gondolat teljességéhez. A kultuszárca feladata az, hogy az új magyar birodalomnak új értelmiséget neveljen.

Megnehezíti a kérdést az, hogy problémáink túlsúlyra jelentkeznek, egy-két esztendő alatt kell elvégezni olyan dolgokat, amely száz esztendőre is elég lenne. Akkor kell új értelmiséget nevelni, amikor a régi csonka hazán belül is nagy cserét akarunk végrehajtani ezen a téren, ki akarjuk kapcsolni az értelmiségnek olyan tekintélyes tömegeit, amelyeknek nincs helyük ebben a házban s most pótolni kell.

Hóman Bálint kultuszárca miniszter nagy beszéde

Ezután az elnök a tárca költségvetésének vitáját bezárta és Hóman Bálint miniszter szólalt fel.

Hangoztatta, hogy mostani felszólalásában nem akar sem programot adni, sem beszámolót mondani, hiszen ezt 9 éves kultuszárca költségvetés alatt többször megfogadta, csupán néhány adattal kívánja megvilágítani azt, hogy milyen munka folyik a tárca keretében, amelyek a főproblémák, amelyek a közeli jövőben foglalkoztatják. Rámutatott a miniszter arra, hogy a költségvetési kiadások növekedése a tavalyihoz viszonyítva átlag 56 százalékkal tesz ki. A költségvetési kiadások 80 százaléka emelkedett, míg a vállalkozási kiadások 85 százalékkal, tehát magasabb az állagnál. Ez az emelkedés sokkalta nagyobb, mint az új területgyarapodás. A kultuszárca összesen mintegy 56 ezer embert táplál. A tanárok száma 16 ezerről 24 ezerre emelkedett. A miniszter rámutatott arra, hogy az értelmiségi munkanélküliség tulajdonképpen megszűnt probléma lenni. Ma csak 1390 az állástkeresők száma és csupán a gimnáziumok kategóriájában mutatkozik túlerméles.

A miniszter ezután részletesen foglalkozott a tanárok, tanítók és lelkészek gazdasági helyzetével. Rámutatott arra, hogy a tanárok és tanítók panaszai igen sok tekintetben jogosultak, de elszigetelten rájuk vonatkoztatva, hanem az összes állami tisztviselőkre vonatkoztatva. Más az, hogy a tanárok és tanítók kedvezőtlen elbírálásban részesülnek, mint más állami tisztviselők. A tanárok előmenetele nem rosszabb a tanügyi igazgatás külső tisztviselőinél és a tanítók státusza jobb, mint a hasonló kvalifikációjú számvéviselőkénél. Köszönetet mondott a képviselőknek azokért a minden oldalról megnyilvánult elismerésekért, amelyekben a tanári és tanítói kart és lelkészeket részesítették. Hangoztatta, hogy a kormányzatnak az a törekvése, hogy a tanárok és tanítók szociális helyzetén javítsa.

A miniszter a továbbiakban a diákjelölti intézkedésekről beszélt. Kiemelte, hogy megkezdődött a szegény falusi tehetséges gyermekek képesség-vizsgálatát. Ezután a nemzetiségi kérdéssel beszélt. Megállapította, hogy a jelenlegi Magyarországon együttélő 14,5 millió lakosából kb. 11 millió a magyar. A magyar kormány gondoznia kell a nemzetiségek művelődési ügyeit is. Ebben a kérdésben a magyar kormány álláspontja világos és félreérthetetlen, megfelel az évszázados magyar hagyományoknak. Magyarországon a nemzetiségek szabadon használhatják nyelvüket és szabadon ápolhatják sajátos népi kultúrájukat. A szülői szabad akaratukból határozzák el, hogy olyan iskolákba járatták gyermekeiket, amelyet jónak tartanak. Vannak egyes iskolák is, ahol az illető nemzetiségi nyelvet és magyar nyelvet is tanítanak. Magyarországon összesen 59 középfokú iskola van, ahol nem

Feladata a kultuszárca miniszternek, hogy felkutassa, megőrizze és gyarapítsa azokat a szellemi értékeket, amelyek a nemzet lényekének alkotórészei és amelyek nélkül a magyar nemzet nem magyar nemzet.

Szabó Zoltán, a Magyar Élet Pártjának harmadik vezérszónoka mélyszántású kultúrpolitikai fejtegetései során hangoztatta, hogy totális kultúrpolitikát kell folytatni. A költségvetést elfogadja. A vezérszónokok után a költségvetéshez feliratkozott szónokok közül elsőnek Meskó Zoltán szólalt fel. Erdélyesen tiltakozott az ellen, hogy La Garde: „Schriften für Deutschland c. 1933-ban Németországban megjelent könyvét, amely Magyarországot becsmérel, most újból terjesztik, sőt nálunk is feltűnt az egyik könyvkereskedés kirakatában. A magyar-német barátság nevében felhívom a visszautasítást a könyvnek a tendenciáját és tiltakozok, hogy a könyvet terjeszték. A továbbiakban hangoztatta, hogy magyarnak tart mindenkit, aki a magyar sorsközösség munkájában ki akarja venni részét, de legyenek ki részük a nemzetiségek is. Szabó Gyula felszólalásában sürgette, hogy gondoskodjanak jobban a 30-40 ezer tanoncok oktatásáról, akiknek jelenlegi oktatása még nem éri el a kívánt mértéket. A tárca költségvetését elfogadja. Palló Imre a népi kultúra fokozott feltartását sürgette. A költségvetést nem fogadja el.

magyar nyelven tanítanak. Ezek az iskolák túlnyomórésben állami iskolák.

A miniszter ezután kitért a szörvány-magyarság gyermekeinek oktatására is. Gondoskodni kell arról, nehogy ebben az országban egy magyar gyermeket is elneveljenek. A numerus clausus kérdésére kitérve a miniszter rámutatott arra, hogy az összes egyetemeken talán már a jövő évben 1,5 százalék lesz a zsidó hallgatók átlagos száma. A tanítók és tanárok tovább képzésére, illetve átképzésére egy millió pengő körül összeget vettek fel a költségvetésbe és a ruszin és román tanítók külön ösztöndíjat kapnak, hogy a magyar nyelvet megfelelően elsajátíthassák. Kettős feladata a kultuszárca az évből is a visszacsatolt területek unifikációja, az iskolahálózat kifejlesztése. Ezen a téren nem lehet lakárköszködni a pénzzel. Az erdélyi könyvtárak létesítését és bővítését társadalmi úton szervezték meg. Kb. 200 ezer könyvet gyűjtöttek össze. A kolozsvári Nemzeti Színház 200 ezer pengő állami támogatást kapott.

Bejelentette ezután a miniszter, hogy teljesen készen van az iskolán kívüli népművelésre vonatkozó törvényjavaslat. Reméli, hogy meg ebben az évben, vagy a jövő év elején benyújthatja. Vitéz Bédy Alajos altábornagy, az ifjúság országos vezetője most dolgoz ki tervezetet a testnevelés tökéletesebb megszervezéséről. A film kérdésekkel foglalkozva hangoztatta a kultuszárca miniszter, hogy ne az egyes tisztviselőket támadják, hanem a minisztert, mert az a felelős a tisztviselőkért. Külön osztályt szerveztek a minisztériumban az iskolaelegységügyi intézménynek. A jövő évi költségvetésnek egyik legfontosabb feladata lesz, hogy a művelődési épületek bővítsék. Nagy súlyt fektetett az iparisiskolai kérdésre, az iparos tanonciskolák korszerűbbé tételére és az iparos tanoncotthonok létesítésére. Az új feladatok a minisztériumban is bizonyos átszervezést tettek szükségessé. Befejezésül hangoztatta, hogy a nemzet és népművelés az ország legfontosabb feladata. Ma kétszeresen kell gondoskodnunk a művelődési kérdésekről. Szükség van arra, hogy a honvédelemnek párhuzamos tagozatául a nemzetnevelés ügyét is előbbre vigyük. Nem pihenhetünk a háborúban, mert az luxus, most kell előkészülni a jövőre és azt csak megfelelő kultúrpolitikai megvalósítással tehetjük.

Hóman Bálint miniszter egy óra hosszat tartó beszédét a kormány párt oldaláról zajos tapsal fogadták és utána a képviselők hozzájárulva gratuláltak. Ezután a Ház a kultuszárca költségvetését állásfoglalásában elfogadta, majd az egyes

Szerdán délelőtt tíz órakor a belügyi tárca költségvetését kezdi tárgyalni a Ház és este 6 órakor átternek a bejövött 34 interpelláció meghallgatására. Az

Női és férfi bélelt bőlelt bőrkesztyűk
nagy választékban
TÓTHFALUSSY-nál
Piac-utca 40. sz.

Örvendetesen javult Kormányzó Urunk állapota

Budapest, november 11. (MTI) A kormányzó egészségi állapotáról kedden a következő orvosi jelentést adták ki: A Főméltóságú Kormányzó Ur állapotja a mai nap folyamán örvendetesen javult. A lázas hőemelkedések megszűntek, hasonlóképpen megszűnt az epehólyag érzékenysége is, de természetesen további nyugalomra van szükség. 1941. november 11. Este 7 óra. Szőlősy egészségügyi főtanácsos, köz-kórházi főorvos.

Aránylag kevés a baleset Budapesten az új közlekedési rendben

A közlekedés is, a haláság is figyeli vasárnap óta, hogyan szokják meg a jobb oldali forgalmat a budapesti gyalogjárók és a vezetők. Általában az a tapasztalat, hogy mindenki vigyáz és ennek az eredménye, hogy aránylag kevés a baleset. Tegnap este fél ma reggelig egy halásos és négy könnyebb közlekedési baleset történt.

Tegnap este a Hortly Miklós-híd budai oldalán egy személyautó elütötte Gulyás András 30 éves szerelőt. A mentők a Rókus-kórházba vitték. Később, éjszaka az Olaszfásorban történt baleset. Kullwässer János 26 éves napszámos akart

bekanyarodni és egy autó elé került. A sofőr már hátra fékezett, elszorította. Zárt sebeket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték.

Ma reggel a Krisztina-körúton Wertz János 17 éves vasbetonszerelő a mozgásban levő villamosra akart ugrani, de megbodlott, visszasett és agyrázkódást szenvedett. Kórházba került. Ruff Károly szerelőt a Zoltán-utcaiban járdarautó gázolta el, amikor lelépett a járdáról. Lászlóterréssel vitték a Rókusba.

A Baross-utca és a Szigetvári-utca kereszteződésénél Tatar 62 éves koldust halálra gázolta a villamos.

III. Viktor Emánuel születésnapjának megünneplése a debreceni Olasz Kulturintézetben

A debreceni olasz kulturintézet is lelkes hódolattal ünnepelte meg III. Viktor Emánuel olasz király és császár 72. születésnapját. Ez a nap egyébként az egész olasz nemzetnek nagy ünnepe volt. Az általános ünnepléshez csatlakozott a debreceni olasz kulturintézet kedden este, amikor az intézet nagytermében a baráti olasz nemzet debreceni hívei családi teára gyűltek egybe. A nagytermet olasz nemzetiszíni drapériák díszítették. Az előkelő vendégek között ott voltak: dr. Zachár Gyula egyetemi tanár jogi kari dékán, dr. Pap Károly, dr. Erdős Károly, dr. Kovács Andor,

egyetemi tanár, dr. Lovag Wallish Oszkár egyetemi olasz nyelvi lektor, dr. Balogh Sándor városi főjegyző, kultúratanácsnok, Trombatore Gaetano olasz professzor, dr. Ember Ernő gimnáziumi tanár továbbá Lovag Vidoni Jánossal az élén a virágzó életet élő olasz farszó debreceni tagjai.

A vendégeket Renato Fleri az intézet kiváló igazgatója néhány közvetlen meleg szóval köszöntötte.

Ezután illatos teát és izletes szendvicseket szolgáltak fel a vendégeknek, akik a legjobb hangulatban a késő órákig együtt maradtak.

Lehetővé tették a gumicsizmák és sárcipők javítását

Az őszi esős idő beálltával esedékesé válik a hőelépő javítása. Az elmúlt esztendőben a magyar gumipar rengeteg hőelépőt, hőelépőt, sárcipőt és gazdaszalmát horvát forgalomba, amelyek az egyik esztendő használat következében kisebb javításokra szorulnak. Ezeket a lábbeliket még nyersgumiból készítették, minőségük a lehető legjobb; fontos, hogy a hőelépők kimérésére esőben, sárban havazásban viselni lehessen őket továbbra is.

Az iparügyi kormányzat illetékes tisztségűi éppen ezért lehetővé tették, hogy a gumilábbelik javításához szükséges gumianyagot a szakiparosok idejében meg-

kaphassák. Azok a gumijavító szakiparosok, akik a minisztériumtól engedélyt kaptak, az anyaggyártó gumipari bizottságtól havonta egy kg javítóanyagot kapnak a gumihőelépők, hőeszimák, sárcipők, gazdaszalmák javításához.

Ez a mennyiség elegendő a javításokhoz, mert a gumi lábbelik rendszerint csak kis felületeket kell pótolni, vagy javítani. A havonta egy kg javítóanyagot az illetékes szakiparosok az iparfelület útján kapják majd meg. Intézkedés történt, hogy a gumi lábbelik javításához szükséges anyag állandóan rendelkezésre álljon és a község igényelt a javító ipar zavartalanul tudja teljesíteni.

Wünscher Frigyes dr. értékes magántanári előadása a debreceni egyetemen

A szolidaritás gondolata és a szövetkezés kérdése

Nagyon értékes és különleges témájú egyetemi magántanári előadás hangzott el kedden délelőtt a debreceni Tisza István Tudományegyetem jogi karán. De hasonlóan értékes férfi volt maga az előadó is: Wünscher Frigyes dr., a Hangya alelnök-vezérigazgatója, aki a magyar közgazdasági élet egyik legkiválóbb vezetője és irányítója. Wünscher Frigyes dr. egyetemi magántanár habilitációs előadásában „Charles Gide szolidaritás előadása” címmel és a „szövetkezetről” értekezett olyan bámulatos tárgy- és anyagismerettel, ugyanakkor a gyakorlati élet kérdéseinek gondos szem előtt tartásával, hogy előadása valóban túlnőtt a megszokott kereteken.

A jogi kar egyik előadó termében egyébként is igen előkelő közönség gyűlt össze, hogy meghallgassa Wünscher Frigyes dr.-t. Ott volt többek között dr. Kállay Kálmán egyetemi rektor, a jogtudományi kar teljes számban dr. Zachár Gyula jogkari dékán az élén, továbbá dr. Lindenberger János rk. prépost plébános, dr. Uray Sándor ref. egyházkerületi főjegyző, Rásó István alispán, Fodor Rezső miniszteri ta-

nácsos, a pénzügyigazgatóság vezetője, dr. Mezős Sándor, az m. kir. ügyészség elnöke, továbbá az illusztris előadó közvetlen munkatársai közül Rohrer Aladár, Barabás Gábor, Ferenczy Gyula és Gergely István Hangya szövetkezeli igazgató.

Wünscher Frigyes dr. előadásában első sorban rámutatott arra a kölségre vonatkozó tényre, hogy az emberi társadalom az utóbbi időben gazdasági nehézségekkel küzd. Ezek a nehézségek a világ egyik részén jobban, másik részén kevésbé érezhetők. A lényeg azonban mindenütt az, hogy azok, akik a természetnek munkájukkal járulnak, tehát elsősorban a nagyszámú élő kisemberek, hátrányba kerültek a nagy tőke kevésszámú tulajdonosával szemben.

Charles Gide társadalmagazdasági fejlettségei között a szolidaritás elméletének kiinduló pontja az, hogy a gazdasági jelenségeket nem a számokon, az arúkon, a tőkéken, a gyapoltulakon és az aranyzákokon át kell szemlélőnünk, hanem az embereknek át kell vizsgálnunk.

Az emberek a földön együtt élésre vannak rendezve s ez nem lehet örökös harc-

nak oka, hanem vállalni kell a közösségnek, a szükségszerű együttélésnek következményeit és kölcsönös értékelés, megbecsülés és támogatás segítségével. Ebben a közösségvállalásban feltétlenül ki kell kapcsolnunk a lokális individualizmus önzését.

A szabadverseny nem hozza meg szükségszerűen a jobb győzelmet és nem védi meg szükségszerűen a fogyasztót. Szükség van a gazdasági élet befolyására, hogy biztosítsuk az igazságos béreket, a haszon igazságos mértékét, amit nem érhetünk el, ha fokozzuk az alkalmazott és munkaadó közötti harcot, ha szabadjára engedjük a spekuláció ügyeskedését és kihasználjuk a fogyasztó tudatlanságát. Ebben a törekvésben védeni kell azokat, akik hibájukon kívül alulmaradnának a versenyben.

Az a gazdasági társulás, amely belső tartalmánál fogva legközelebb áll a szolidaritás gondolatához: a szövetkezés. A szövetkezet egyesülésre, szervezkedésre, az egyenként kicsiny erőnek megfelelő nagyobb erővé tömörüléséhez vezet, fenntartja a magántulajdon elvét, de megakadályozza a tőkének túlzott nyereszkedését és végül előtérbe állítja a szolgálat gondolatát, tehát a munkának, az együttműködésnek jutalmazását. A szövetkezésnek a gazdasági életben jutó nagy jelentősége etikai momentumokban is hangsúlyozott kifejezést nyer. Ennek felel meg legjobban Gidének a felfogása, aki az individualizmus szabadversenye, valamint a szabadverseny anarchikus rendszere között egyrészt, a parancsuralmi rendszer között másfelől, középen kívánja megtalálni a megoldást, elképzelve az emberiségnek

WÜNSCHER FRIGYES a Hangya Szöv. országos elnökének magántanári előadása az egyetemen

olyan önkéntes együttműködését, szövetkezését, melynek alapja a szolidaritás, a közösségvállalás gondolata.

Az előkelő hallgatóság mindvégig a legteljesebb érdeklődéssel figyelte Wünscher Frigyes dr. előadását.

Ellopták Zathureczky Ede 25.000 pengő értékű hegedűjét

Budapest, november 11. Zathureczky Ede, a világhíró hegedűművész, a Zene-művészeti Főiskola tanára jelent meg az éjszaka panaszként a főkapitányságon. A művésznak hétfőn este hangversenye volt és utána társaságával a Vadászkiirt-szálló éttermében vacsoráltak. Míg a vendéglőben tartózkodtak, a szálloda előtt állt Zathureczky autója, amelyben két 25.000 pengő értékű mesterhegedűje volt. Amikor a művész és hozzátartozói fávoztak a vendéglőből, a legnagyobb meglepetéssel fedezték fel, hogy az autót valaki felnyitotta és hiányzik belőle a két hegedű.

Zathureczky azonnal a főkapitányságra sietett, ahol ismeretlen tettes ellen jelentést tett. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy a tettes valószínűleg nyomon kísérhette a hegedűművész autóját és készült a lopásra. Kedden reggel értesítették az összes hangszerkereskedőket a lopásról és így a vakmerő tolvaj értékes zsákmányát nem tudja értékesíteni, hacsak magánosoknál nem próbálkozik. A rendőrség a legnagyobb erővel indította meg a nyomozást a mesterhegedűk tolvajának kézrekerítésére.

Megkezdődött az esztergomi főgyűházmegyei zsinat

Az esztergomi főgyűházmegyei zsinat előkészítő bizottsága befejezte munkáját, de a közbejött akadályok miatt a főpásztor, Seregi Jusztinián bíboros hercegprímás csak az idén november 11-én nyithatta meg a zsinat két napos tanácskozását.

A zsinat kedden délelőltől 10 órakor az esztergomi Bazilikában kezdődött, a zsinat tagjai a templom szentélyében helyezkedtek el. A hívek a templom hajójában foglaltak helyet. A főpásztor által

osztott, majd magára öltve egyházi ruháját, a főoltárhoz vonult és esztergomi zsinatát celebrálta. A Veni Sancte után bevezetelt intézett a zsinat tagjához, majd kihirdették a különböző dekrétumokat, aztán a zsinati tagok, vízsgálók, bírák és plébános tanácsosok leleték az eskü.

Ezután a hercegprímás és a zsinati tagok előváltak a templomból. A második ülés kedden délután 3 órakor volt, a harmadik szerdán délelőltől 9 órakor lesz.

Száztíz házat kaptak a sokgyermekes családok

Huszonhét esztendővel ezelőtt gróf Klebelsberg Kunó akkori kultuszminiszter kezdeményezésére megalakult a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága, amely feladatául tűzte ki a sokgyermekes családok erkölcsi és anyagi támogatását.

Most, hogy a családvédelmi törvény életbe lépett, a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága beolvadt az Országos Népi és Családvédelmi Alapba.

A bizottság november 12-én, szerdán délután 6 órakor a vármegyei háza közgyűlési termében tartandó ülésen mondja ki a Családvédelmi Alapba való beolvadását. Az ülésen Bonczos Miklós államtitkár mondott ünnepi beszédet.

A bizottság 1927-től végzett munkájáról részletes beszámolót készített, amelyben többek között közli, hogy a bizottság minden esztendőben Szent István hetében ünnepségeket rendezett, amikor a sokgyermekes, áldozatos lelki anyákat kitüntették és pénzübeli adományok-

kal támogatták. A bizottságot a vármegyék és városok is támogatásban részesítették. Budapesten a Stefánia Szövetség együttműködött vele. A falvak előljáróságai, jegyzői támogatották a bizottságot munkásságában, felkutatották a támogatásra szoruló anyákat.

Igy szerzett tudomást az ország KISS Imréné mindszenti földművelésszónyáról, aki 26 gyermeket nevelt fel, Kóspallag Boldizsárnéről, akiknek 24 gyermeke volt s azokról az asszonyokról, akik 8-9 katonát is adtak a hazának.

Amikor a messzi falvakban és tányákbán megismerték a bizottság nevét, tízezrével érkeztek a kérvények, amelyekben elmondották, hogy mire volna leginkább szükségük.

A bizottság 1938-tól kezdve 110 házat juttatott a sokgyermekes családoknak.

Az Országos Falusi Kislakásépítő Szövetkezet 25 házat ajánlott a telekkel együtt.

Debrecen város felmondott összes zsidó üzletbérliőknek

és új, keresztény kereskedőknek adta ki az üzlethelyiségeket

A pár hónappal ezelőtt megjelent 1911—1941. M. E. számú lakásrendelet, amely a lakás és üzletfelmondások kérdését szabályozza, kimondottan csak a keresztény kereskedőket veszi védelembe. Eszerint a keresztény kereskedőnek az üzlethelyiséget felmondani nem lehet, tehát éppen olyan védelemben részesülnek mint amilyenben az összes albérliők. A rendeletnek ez a része nem foglalkozik a zsidó kereskedőkkel, tehát abból következik, hogy a zsidó üzletbérliő hasonló védelemben nem részesül, bérleti szerződésük eszerint felbonthatók, megsemmisíthetők.

Pár héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy több város már élt is ezzel a joggal és a városi tulajdonban lévő üzlethelyiségek zsidó bérletét felmondta. Most örömmel számolhatunk be arról, hogy Debrecen város is követi ezt a példát, azzal a

különbséggel, hogy nem egyszerre mondott fel a zsidó bérliőknek, hanem egy-egy keresztény ajánlat beérkezése után. Így tehát őrségváltás következett be ezeknél az üzlethelyiségekben és nem állott elő a bérletben szakadás s így károsodás sem érte a várost. Körülbelül 29 üzlethelyiség került így részint új egyszintesek kezére. Ezek az üzlethelyiségek a város legforgalmasabb részein vannak, mint például a Piac-utcai városi bérház, a Simonffy-utcai bérházban, a Zenede alatt, a Városháza épületében, az Iparostanonciskolában, a Szent Anna-utcai bérházban. A zsidó bérletek felmondásával tehát 29 kereskedő sokkal jobb helyre került, s így szebb fogja tenni azt az elszomorító képet, amit egy-egy sátoros ünnep alkalmával nyújt Debrecen üzletnegyede.

A tanító helyzete a társadalomban

Dr. Veress István tanügyi főtanácsos nagyértékű előadást tartott a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolájának tanfolyama keretében kedden igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg lebilincselően érdekes és értékes előadást a tanfolyam egyik megreménye, dr. Veress István ny. tanítóképzőintézet igazgatója, tanügyi főtanácsos.

Az Ipartestület dísztermében a kollégiumi Kántus művészi énekével és dr. Tarók Tibor tanítóképzőintézet igazgató üdvözlő szavaival nyílt meg az előadó est műsora, majd dr. Veress István tartotta meg előadását a tanítónak a társadalmi életben betöltött és elfoglalt helyzetéről.

A tanító társadalmi helyzete nemcsak a gyermekeiket tanító szülőket, hanem mindazokat érdekli, akik az elemi iskolát tekintik a kultúra alapjának — mondotta az előadó. — A tanító kétféle kultúrával, amelyhez való alkalmazkodás kultúrával, amelyhez való alkalmazkodás sok nehézséget s nem mindennapi tapintatot igényel. A tanító, mint a nemzet napjainak, a társadalom mindenesége sok a nemzeti életre kiható fontos munkáját nem kapja meg kielégítő módon sem az anyagi, sem a lelki értékelést. Az elég lelen értékeléshez járulnak úgy falun, mint városban az alig leküzdhető veszedelmek, amelyek különösen az előbbi he-

lyen vannak nagy számmal. A falusi életbe való túlságos beleézés éppen úgy veszedelmet hordoz magában, mint az ott való idegenkedés. A kettő közötti út megtalálása súlyos követelmény elé állítja a tanítót.

A tanító helyzete kedvezőbb, mint a tanítóné, mert a társadalomban nem vár rá annyi feladat megoldása. A tanítói hivatás megbecsülése mindig azon műveltségi foktól függ, amelyen az egyes társadalmi rétegek állnak. Az idő lassanként meghozza, de meg is kell hoznia a tanítók kulturmunkájának általános értékelését. Ehhez azonban illetékes tényezők minél erőteljesebb felvilágosító munkájára van szükség.

A kitűnő előadó megállapításainak erősítésére az életben kint működő tanító-tanítványainak leveleiből többször idézett. E levelek sok-ízből új oldalról világítják meg a tanító nehéz kulturmunkáját.

A Szülők Iskolájának ezt az előadását gazdagabb és értékesebb tette Baja Mihály költő lelkes, aki legújabb költeményeiből olvasott fel a közönség nagy tetszése mellett. Az előadó délutáni műsorát a Kántus újabb éneke zárta be.

Hajdu megye községeiben ezer kilogram szappant oszt szét a szegény csecsemők részére a Zöldkereszt

Egy csecsemő három kilogram szappant kaphat

A csecsemőkörben a test és öltözködés tisztaságának az egészségi állapotra gyakorolt befolyása közudomásilag sokkal nagyobb, mint idős korban. Eppen ezért a tisztálatlanság által okozott csecsemőkori ártalmak megelőzése céljából, az anyagbeszerzés egyre fokozódó nehézségeire figyelemmel a belügyminiszter rendelkezése alapján, lehetőség van arra, hogy az arra ráutalt szegénysorsú anyák csecsemői szappanhoz jussanak.

A szappanjuttatás ezáltal kizárólag a községekben lesz megszerveve s annak lehetőség van arra, hogy az arra ráutalt szegénysorsú anyák csecsemői szappanhoz jussanak.

A szappanjuttatás ezáltal kizárólag a községekben lesz megszerveve s annak keretét, illetőleg a szétosztásra kerülő szappanmennyiséget a mellékelt kimutatás tünteti fel. A kimutatásban feltüntetett utalványmennyiséget az Anya- és Csecsemővédő Intézetek, illetőleg Egészségvédelmi Tanácsadók Orvosainak címére mellékeltlen megküldöm. A szükséges és a lakosság gazdasági helyzetének figyelembevételével állapítottam meg.

A ráutalt megállapításánál a tej- és cukorakció megszervezése tárgyában kibocsátott rendelkezésekben foglaltaknak megfelelően kell eljárni. A juttatás feltételei is azonosok a tej- és cukorakciónál megszabott feltételekkel: szappansegélyben

is csak az a csecsemő részesíthető, akinek az egészségi állapotát az orvos havonta legalább egyszer ellenőrízti. Az anya- és csecsemővédő intézetek, illetőleg egészségvédelmi körök működési területén kihelyezett állami gondozásban levő (menhelyi) csecsemőket is részesíteni kell az akción.

Segélyben csupán a ráutaltság feltételének megfelelő, egy éven aluli csecsemő részesíthető. Egy csecsemő ezen akción keretében legfeljebb három ízben kaphat esetenként 1 kg szappant átvételére jogosító utalványt. Minthogy az 1 kg szappanmennyiség megfelelő használat mellett legalább két hónapra elegendő a csecsemő fürdetéséhez és öltözködéséhez tisztántartásához, két hónapnál rövidebb időközben ugyanannak a csecsemőnek ismételt utalvány nem adható. Amennyiben a rendelkezésre bocsátott szappanmennyiség a kéthavonkénti juttatás nem teszi lehetővé, két hónapnál hosszabb időközben kell az utalványokat kiosztani.

Kettős segélyezés elkerülése céljából nem kaphatnak utalványt a bármely biztosító intézet kötelezőbe tartozó olyan tagok, akik az intézet útján terheségi, gyermekágyi, vagy szoptatási segélyben részesülnek.

Is igazgatási teendők egyszerűsítése céljából a különböző segélyosztásnak lehetőleg ugyanarra a napra kell esniük. A segélyezettokról a kellő példányszám-

ban mellékeltlen megküldött kimutatás szerint névjegyzéket kell készíteni. A névjegyzéket a naplári év végén le kell zárni, aláírással elátni és a község irattárában elhelyezni.

Amennyiben az utalványok szétosztásával megbízott orvosok azt észlelik, hogy a csecsemő a rendelkezésre bocsátott szappan ellenértékére nincs kellően tisztántartva és ha fellelhető, hogy az anya a szappant nem rendeltetésszerűen használja fel: a szétosztást végző orvosnak jogában áll a további segélyezést beszüntetni.

Az akción azonnal megindítják. A rendelkezésre bocsátott utalványmennyiség egyelőre fél evre szól.

Az utalványozást végző egészségvédelmi szervek, illetőleg hatósági orvosok lehetőleg mentesítik az írásbeli teendők alól, ezért arra törekednek, hogy ezt a munkát a helyi társadalom arra önként vállalkozó tagjai végezzék. Elsősorban az Országos Egészségvédelmi Szövetség fiókszerveit veszik igénybe.

A kiutalás során Balmazújváros 150, Egyek 50, Hajdúdorog 100, Hajdúhadház 60, Hajdúsámson 60, Józsa 30, Miskolc 20, Téglás 20, Tiszacsécsény 50, Vámospercs 50, Földes 50, Hajdúszovát 30, Kaba 50, Nádudvar 100, Püspökladány 150, Tetétlen 20 kilogram, összesen 990 kilogram szappant kapott.

Arrazzia során több árdragítót előállított a rendőrség

Legutóbb Debrecenben egységesen rendezték egyes elemi cikkek árát. A hatóságokat az árrendezésnél az a cél vezette, hogy ezzel letörjék az árdragítót és mindenki részére lehetővé tegyék az egyes cikkek beszerzését. Az árusokat kötelezték, hogy áruiknak árát táblára kiírják. Ezzel az intézkedéssel a kívánt célt azonban nem érték el, mert még mindig akadnak olyan lelkiismeretlen emberek, akik a rendelkezéseket kijátszva jogtalan anyagi hasznot akarnak maguknak biztosítani. Részben áruikat fel sem vitték a piacra, hanem zsigban magasabb áron hoz-

ták forgalomba, részben pedig a piacon adták magasabb áron, mint az áru árát megállapították.

A rendőrséget ezek a visszaélések arra késztették, hogy tegnap negyedszabású arrazziaát rendeztek a Pákozti-utcai baromfi és a Simonffy-utcai tejpiacon. A razzia során több egyéni állították elő a rendőrség központi ügyeletén, akik ellen részben baronfi, részben vaj árdragítás címén indítanak eljárást. A rendőrség ezeket a meglepetésszerű razziaikat többször megismétli és minden árdragítóval szemben megindítják a szükséges eljárást.

Hölgyeim! Uraim! Itt a tél!

Ha jó meleg bőrkesztyűket akar

Jöjjön SZENÁSSY kesztyűshöz. Kossuth-u. 2.

Dr. Milleker Rezső előadása

távolkelet nagy problémáiról A DÉRI MUZEUMBAN

Nagyszámú és előkelő közönség gyűlt egybe kedden este fél 7 órakor a Déri Múzeum előadó termében, ahol Milleker Rezső dr. egyetemi tanár tartott rendkívül érdekes előadást távoli nagy világpolitikai problémáiról „Távolkelet képek” címen. Ismertette Ázsia gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatát a többi kontinenssel, melyek közül különösen Amerikára hat döntő jelentőséggel. A kiváló előadó rámutatott arra, hogy 70—80 esztendő múlva elérkezik az az idő, amikor Amerika földje nem lesz képes a számbeli megnövekedett embertömeget ellátni és teljesen Ázsiára lesz utalva. Anglia Ázsiának ezt az óriási világgazdasági jelentőségét már régen felfismerte és ügyes politikával magához kapartotta az Ázsiához vezető tengeri

utak kulcsfontosságait. Ennek az ügyes politikájának köszönhető a Brit birodalom világhatalmi helyzetét is.

Ezután az előadó vetítettképes előadásban számolt be ázsiai útfáról és annak tapasztalatairól.

Az előadás végén Horvay Róbert ny. gimnáziumi igazgató mondott meleg köszönetet a kiváló előadónak értékes és valóban tartalmas szép előadásáért.

A Debreceni Első Takarékpénztár hajduböszörményi fiókjának székházavató ünnepe

Vasárnap avatták fel a Debreceni Első Takarékpénztár hajduböszörményi fiókjának újonnan átalakított székházát. Mint ismeretes, a Debreceni Első Takarékpénztár a múlt év végén magába olvasztotta a Hajduböszörményi Hitelbank és Takarékpénztár részvénytársaságot és ez a fuzió, mely a Nemzeti Bank és a Pénzületi Központ tetszésével és hozzájárulásával jött létre, teljes mértékben beváltotta azokat a reményeket, melyeket hozzá a pénzügyi körök fűztek. A fuzió t. i. a piac rendezésének jegyében jött létre és vele a hajduböszörményi piac rendezésének kérdése végleges és minden tekintetben kielégítő megoldást nyert.

A székházavató ünnepeken a helyi közgazdasági előkelőségeken kívül megjelent Takaró Gyula vezérigazgató is. A megjelenteket Váczy József fiókgazdát és Sembery Miklós dr. jogtanácsos üdvözlötték.

Takaró Gyula vezérigazgató válaszában örömet fejezte ki afelől, hogy ez a jól sikerült, egészséges fuzió minden oldalról

teljes meglepetést váltott ki. Ennek, — mint mondotta — nyilván az az oka, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár a beolvastást, patronizáló intézete, a Pesti Haza Első Takarékpénztár Egyesület szellemének megfelelően elsősorban nem üzleti, hanem magasabb nemzetgazdasági szempontok figyelembevételével hajlatott végre. Egyébként a fiókot, mint általában a Debreceni Első Takarékpénztárt is, üzleti politikájában a jövőben sem a pecuniár szempontok, hanem a város és a nemzetgazdaság egyetemes érdekei fogják irányítani. A vezérigazgató kijelentése a város egysz közeleményében élénk tetszést és meglepetést váltott ki.

METEOR MOZGO MUSURA:
Szerdán, csütörtökön: háromnegyed 5, 7 és negyed 10 órakor!
„AZ OLAJVÁROS”
Clark Gable, Spencer Tracy,
Claudette Colbert és Hedy Lamarr.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
„Nap” Tolvay Imre, Piac-utca 1. —
„Aranygyászaru” Grósz Nagy Ferenc,
Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczy” Arany
S. A. örökösök, Külsővásártér. — Sztan-
kay” Námeth László, Szent Anna-utca 64

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-
szálló félmelet, ahol a párt szociális
tanácsadó irodájában feleket fogadnak
és kérvényeket ívesznek minden ked-
den és csütörtökön délelőtt 10—12
óráig.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh
István fogad minden hó első vasárnap
delelőtt 11—12 óráig.

**A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRS-
SÁSKÖRE** az Arany Bika-szálló fél-
emeleten nyitva minden nap délelőtt
9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

**A HAJDU VÁRMEGYEI MAGYAR ÉLET
PÁRT** vármegyei központjában, a deb-
receni Főispáni Hivatalban minden hét
hétfőjén és pénteken délelőtt 8 órától
11 óráig panasz-nap fog tartatni, mely
alkalommal pártunk tagjai panaszai-
kat és kéréseiket előadhathatják.

Emlékezzünk

NOVEMBER 12.

1916. E napon a Sztarsariul és Sapile
völgyet Dornawatrától északra elzáró el-
lenségű állás elleni támadásunkat egy
félszázad élén Pogácsa József volt az
első 5. népfelkelő galogezredből tartó-
koz zászlós rohamozott az oroszokra. Példá-
s vitézséggel vezette csapatát az ellen-
sége géppuska és fegyvertüzének golyózá-
porában. Nagy lemdülettel lefojt tűzharc
után Pogácsa zászlós birtokába vette az
oroszok által megszállt magaslatot, ahol
egy géppuska, sok hadianyag és 46 fo-
goly maradt győztes roham után kezén.
E nagyserű fegyvertényért előjáról
az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Dr. Kőcsény Sándor polgár-
mester** kedden este Budapestre uta-
zott, hogy megbeszéléseket folytas-
son a belügyminisztériumban a vá-
rosi tisztviselők és alkalmazottak
beszerzési segélyének ügyében.

— **A Kollégium igazgatótanácsa**
kedden délelőtt br. Vay László
egyházkerületi főgondnok és D. dr.
Révész Imre püspök elnöklésével
ülést tartott. Az ülésen a tanács
kollégiumi és egyházkerületi ügye-
ket tárgyalta.

— **A kistemplomi egyházrész köz-
ponti biblikör** ma, szerdán dél-
után 5 órakor az egyházrész gyüle-
kezté termében összejövetelt tart.
A bibliaóra tárgya: Református ötu-
dat. — Előtte 4—5-ig varróóra. A
terem fűtve van.

— **A „Kollégiumi Diákszövetség”** ba-
ráti összejövetele. A Kollégiumi Diákszö-
vetség ma, szerdán délután 6 órakor
tartja rendes havi baráti összejövetelét az
Angol Királynő nagy éttermében. Az öss-
zejövetelen dr. Veress István előadásá-
ban „az 50 év előtti kollégiumi diákélet-
ről” nyújt kedves képeket. Csobán Endre
dr. „a kollégiumi szellemről” értekezik.
Kollégiumi anekdotákat Futó Zoltán
mond. Összejövetelen ez alkalommal vesz-
nek részt először az új tagok, így nagy-
szerű alkalom kínálkozik a régi és új ta-
gok baráti összefogásával a kollégiumi
szellem ápolására. A baráti összejövetel-
re diáktestvéri szeretettel hívja a szövets-
ség tagjait az Elnökség.

— **Hagymaárdragítók a törvény-
szék.** A debreceni királyi törvény-
szék kedden délelőtt két hagymaár-
dragítási ügyben hozott érdemleges
ítéletet. Az egyiknek özvegy Juhász
Józsefné volt a vádlottja, aki külön-
ként 55 fillérért árulta a hagymát s
ezért egy hónapi fogházbüntetést
kapott, a másik vádlott Krizsán Já-
nosné volt, aki ugyanolyan hagymát
62 fillérért árulta a piacon. —
Ezért árdragítás vétségében bűnös-
nek mondotta ki a törvényszék és
két hónapi fogházbüntetésre ítélte.
A két elítélt fellebbezést jelentett
be s így az ítélet nem jogerős.

700 pengőt adott a Zenekedvelők Köre a Vöröskeresztnek első hangversenye jövedelméből

A Zenekedvelők Köre a legutóbbi évek-
ben mindig hazafias jótékony célra adja
jövedelmét a kereset az alkalmat, hogy
a lehető legminimálisabb adminisztrá-
ciós költséggel rendelt koncertjének
tisztá bevétele a legalkalmasabb és leg-
aktuálisabb helyre kerüljön. Az idén a
Vöröskereszt javára szándékozik a Kör
minden jövedelmét adni a kétszer ad,
ki gyorsan ad elvél követve, az első be-
vételt máris eljuttatta illetékes helyre.

A Kör második bérelti estjén, novem-

ber 15-én a nagyvár Albert-kvartet és
szertett szereplő nagyserű műsorral. Így
a hazafias jótékony cél szolgálata mel-
lett a közönség a legmagasabbrendű mű-
szakiával kap alkotásának méltó ellen-
szolgáltatást.

A most kivételesen fél 8 órakor kezdő-
dő koncertre, valamint a többi hangver-
senyre is érvényes jegyek és bérletek a
Harmathy könyvkereskedésben válthatók
(Piac-utca 7.).

— **Esküvői hír.** Kántor Margit és
Sápi Lajos ma délelőtt tartják eskü-
vőjüket.

— **A református kórházi betegek vallá-
sos iratokkal való ellátására** egyházi la-
pokot könyveket, illetőleg pénzügyi adományt
küldtek: Uray Sándor, dr. Hegyaljai Kiss
Géza, Ary Lajos, Szekeres Margit, Erdei
Sándor, Mezey Ilonka, Szentpéteri Feren-
né, Boros Marcella, Schmaack Istvánné,
Alacs Dániel, N. N., dr. Hoffer András,
dr. Erdélyi Sándor, Maár Margit, Kaizler
Albertné, Telegdy K. Andor, özv. Kiss
Lajosné, Kulcsár Gizella. A fenti adomá-
nyokat köszönettel nyújtázza és továbbá-
kat a Kálvin-tér 17. sz. alatti egyházi
anyakönyvi hivatalba kér a nagyerdői
egyházkerület vezetősége.

— **Drágábban akarta eladni há-
rom sertését** Bartha Bálint pocsaji
lakos a községhelyi hentesnek és
ezért a debreceni törvényszék ked-
den délelőtt jogerősen kétszáz pen-
gő pénzbüntetéssel sújtotta Bartha
Bálintot.

— **A megduzzadt vizesárokba ölt-
te magát egy bösörmenyi asszony.**
Szanyi Istvánné hajdúböszörményi
43 éves asszony, mint a rendőrség
jelenti, a múlt nap öngyilkossági
szándékból belevetette magát a vá-
ros alatti csatornába, s mire ráta-
láltak már meghalt. A halálesettel
kapcsolatos vizsgálat során megál-
lapították, hogy az utóbbi időben
sokat betegeskedett az életunt asz-
szony és emiatt követte el öngyil-
kosságát. Temetésére a kir. ügyész-
ség engedélyt adott.

— **Ne törje a fejét! Szabados**
féregirtó vállalatát mindenféle fér-
gektől megszabadítja. Debrecen,
Cserepes-u. 4. Telefon: 26-30.

— **Maesi István 46 éves zsákal**
lakos káblikost eszméletlen állapot-
ban szállították be a múlt nap a
berettyóújfalui kórházba, ahol visz-
szanyerte eszméletét és elmondotta
kihallgatásakor, hogy a berettyó-
szentmártoni homokbányánál dol-
gozott többet magával. Munkaköz-
ben valami vita támadt az ott dol-
gozó emberek között s ő is beleszólt
a vitába s ekkor Bártfi András egy-
lapátal fejbüszítette. Vallomása
szerint Mucsi ekkor összeesett, esz-
méletét is elvesztette. A kórházi ke-
zelés után most már úgylátszik túl
van a veszélyen, noha orvosi meg-
állapítás szerint súlyos agyrázkó-
dást szenvedett. A csendőrség most
megindította a nyomozást annak
tisztázása végett, hogy csakugyan
Bártfi ütötte-e le a súlyosan sérült
embert és hogy miért folyt vita a
munkások között.

Német könnyű legethárító

(Fotó: R. D. V.)

Vallásos élet a vámospércsi református egyházban

November 9-án délelőtt a „Bocskai Baj-
társi Egyesület” három tagja részvele-
vel igen szépen sikerült ünnepi istentisz-
teletet tartottak, este pedig zsinórt te-
remben igen gazdag műsorral vallásos
estélyt. Délelőtt az istentiszteletet Ifj.
Bartha Dezső IV. éves teológus vezette,
igen szépen felépített beszéde mely nyo-
mot hagyott a nagyszámú hallgatóság lel-
kében s gazdag gyümölcsökkel távoztak el.
Délután Mészáros Sándor III-ad éves
teológus hirdette az Isten ígését, ugyan-
akkor a kántori teendőkét Szaday Sán-
dor IV. éves teológus vezette, szép orgo-
nájátéka kellemes hangja lobolincselte a
hallgatóságot. Este 6 óra kezdett igen
szépen sikerült vallásos estélyt rendeztek
a következő programmal: A XXXV. zso-
ltár elénkése után Mészáros László imá-
d. közölt és bibliát olvasott.

Tömör Róza tanítónő Muraközy Gyula
„Női hivatás” gyönyörű költeményét
szavaltta el igen alapos felkészüléssel és
rátermettséggel. Szaday Sándor a „Te-
remtőlhöz” című éneket énekelte el szó-
ban igen kellemes bariton hangja nagy
feszítést aratott a hálás közönség előtt.
Utána a leány egyesület tagjai, névsze-
rint: Szabó Zsófia, Fodor Magda, Sas-
falvi Katalin és Balácsi Emma igen szép
szavaltatukkal tették változatossá a mű-
sort. Majd Szaday Sándor bibliát magya-
rázott, igen szép gondolatai és fejtegetései
teljesen lenyűgözte a hallgatóságot. Ifj.
Bartha Dezső az Ő megszokott felkészül-
ségével és remek előadásával szavaltta el
a „Fogságban” című költeményt, melyet
a nagyközönség igen hálásan és szeretet-
tel fogadott. A XXV. ik majd a LXII. k
zsoltár elénkése után Szaday Sándor
gyönyörű imában adott hálát az Isten-
nek az elvett jókért. A nagyközönség egy
kedves fejtegetéssel nap emlékével távo-
zott a vallásos estélyről.

— **Vallásos ünnepély az Ispótlay-templom-
ban.** Ma délután 5 órai kezdettel val-
lások ünnepély lesz az Ispótlay templom-
ban az Igegyék alkalommal dr. Lukács
László ref. lelkész hirdeti. Közreműkö-
dnek még: Pankotay István és Garzó Sán-
dor tanítójelöltek duettet énekelnek Csé-
ka János tanj. orgonakísérettel. Ágost-
on Károly tanítójelölt szavalt. Hasndel
Largo c. művét hegedűn előadja Nádor
János tanítójelölt, orgonán kiséri Cséka
János Zsoltárát mond Birinyi János se-
gédlelkész.

— **SIMAI MAGDA gyorsíró-gép-
íróiskolájában november közepén új
tanfolyam kezdődik. Piac-utca 73.
Vidéknek vasúti kedvezmény.
Államvizsga. Telefon: 22-33.**

— **Nápoly és a Székelyek.** Szechenyi
Ferenc grófot, a „legnagyobb magyar”
edestályját, a „Magyar Nemzeti Múzeum”
megalapítóját az 1790—91. országyűlés a
magyar nemzet és a király képviselőjében
a nápolyi udvarhoz küldte, hogy a nápo-
lyi királynak a II. Lipót magyar királlyá
történt koronázása alkalmával vért-
lékérmet átvnyújtsa. Ez a misszió Szeche-
nyi gróf életútjára döntő kihatással lett.
Megismerte az olaszföld kincseit és kor-
gyűjtőmunkáit, felbredt benne a nemzet
gyűjtőszendvély, amely a legnagyobb mag-
yar közgyűjtőmunka alapításához vezetett
és az olaszországi fejlett hajózás hatást
alatt ő lett a balatonkultusz egyik első
propagálója. Most ünnepelt nagy fiának
életútja is lelki kapcsolatot mutat fel a
jének és sorsdöntő útjával.

— **Rövidesen javul a szappanellátás.** A
Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti ér-
tesülése szerint az utóbbi időben a leg-
messzebbmenő takarékoskodás figyelem-
bevételével minden intézkedés megtörtént
a szappanellátás zavartalan biztosítására.
November második felére várható a szappan-
panellátás fokozatos javulása, amikor a
hazai szappangyáraknak már rendelkezé-
sére áll az újonnan beérő napraforgó
kiszajtot elegendő mennyiségű olaj, amivel
eddig szappangyártási keretüket is fel-
emelhetik.

— **Hirdetmény.** Felhívja a városi adó-
hivatal az adózó közönséget, hogy az
1941. évi IV. negyedévre esedékes együl-
tesen kezelt közadó tartozásait 1941. évi
november hó 15-éig fizesse be. A befizet-
és naponként a hivatalos órák alatt a
városi adópengztárban, vagy a 31.713. sz.
postatakarékpénztári befizetési lap fel-
használásával eszközölhető. A befizetési
címulasztók ellen a határidő lejártá után
a hivatal végrehajtási eljárás indít. A vá-
rosi adóhivatal.

Számológép tőkletes HURAY
okl. irodagép-műszerész mester
IPARKAMARA TELEFON: 17-93

— **Vasvillával ütötte le a apóst —
kéthónapi fogházat kapott.** A deb-
receni királyi ügyészség súlyos testi
sértéssel vádolta Ifjú Rutkai István
debreceni lakost, aki a vád szerint
egy alkalommal veszekedés közben
vasvillát ragadott és azzal leütötte
apóst, Rutkai Józsefet. A törvény-
szék kedden megtartott főtárgyalá-
son két hónapi fogházbüntetéssel
sújtotta Rutkai István, aki megvnu-
gódott az ítéletben s így az jogerőre
emelkedett.

Gyászrovat

Farkas Edith temetése ma délután fél-órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozójából római katolikus gyászszertartással. Fehértői vállalata rendezi. ...

Temetkezési költségeinek megtérítéséről biztosítás útján gondoskodhat!

Közös sirba temettek egy egyidőben elhunyt házaspárt

Mélyen megható temetés volt tegnap délután a köztemetőben. Fél négykor temették Kiss József 78 éves volt városi hordárt és feleségét, szül. Kiss Esztert. ...

beszédet, melynek halása alatt a jelenlévők szeme könnyeláradt. Ezután a koporsókat a gyászhintóra letették s elindult az öreg házaspár utolsó útjára. ...

A munkácsi zsidó templomban tárgyalták meg egy magyarányu kávé- és teacsempészés részleteit

Ungvár, november 11. Magyarányu kávé és teacsempészési ügyet tárgyalt most az ungvári törvényszék. Nemrégiben bizalmasan értesítették a rendőrséget, hogy munkácsi bérautón sötétkék szakokban nagy mennyiségű, Romániából csempészett nyers kávé és teát szállítottak Ungvárra. ...

magokat, a csomag tartalmáról nem volt tudomása. Frűnkelt később dollármanipulációk miatt letartóztatott, és másfél évi börtönrre ítélték. Büntetését meg is kezdte a váci fegyházban. Innen kísérték a múlt napi ungvári tárgyalásra, ahol kiderült, hogy mégis volt része az üzletben. ...

SZERBIÁBAN A KORMÁNYCSAPATOK LÉTTÉIG 934 KOMMUNISTAT VÉGEZTEK KI

Ujvidék, november 11. A belgrádi Novo Vreme c. lap összefoglaló képet nyújt az elmúlt négy hónap kiűzött kommunista kormány a kommunisták ellen folytatott. Az eddigi tisztogatás adatai: 934 kommunista életét vesztette, 174 sebesült, 547 pedig sérülés nélkül került a kormánycsapatok kezébe. ...

ELITELTEK MOLNÁR IMRE ES VAY LÁSZLÓ RÁGALMAZÓJÁT

Dr. Gálbory László ügyvéd, Bihar megye ny. alügyvédje ellen az ügyészség Molnár Imre bihari megyei volt főispán és báro Vay László titkos tanácsos, Hajdú megye volt főispánja sérelmére elkövetett házonrendbeli hivatalból üldözendő rágalmozás címén emelt vádat. ...

ÖSSZEÁLLÍTOTTÁK A VALOGATOTT KERETET

Budapest, november 11. A Magyar Labdarúgó Szövetségnek előkészítése az Országos Sportkörzest kívánásának megfelelően, hogy egy meghatározott rendszertől elválassza a labdarúgást, úgy határozott, hogy Svajc ellen a magyar színeket képviselő labdarúgó csapatot a WM rendszert játszó játékosokból állítja össze. ...

MUNKÁDOK FIGYELMÉRE!

Felhívja a városi adóhivatal mindazokat a személyeket, illetve vállalatokat stb. akiknek szolgálatában 20 pengőnél magasabb illetményű, vagy 80 pengőnél nagyobb fizetésű alkalmazottak állnak. ...

Tízezer pengő értékű harisnyát lopott egy munkás. A csáktornyai segyen-nyárból az utóbbi időben nagyobb mennyiségű áru tűnt el. A nyomozás most eredményre vezetett: elfogták Lopasics Ferenc munkást, aki beismerte, hogy hosszú idő óta dézsmálta a gyár harisnyafabrikáit. ...

Nagybányán az iparúzó 45 százaléka zsidó. Nagybánya elsőfokú iparhatóságának kimutatása szerint a városban az iparjogviszonyok 45 százaléka van zsidó kezben. ...

Büzetőmagigénylés? A legújabbban tett értesítés szerint mindazon termelő gazdálkodók, kiknek még büzetőmagra van feltétlenül szükségük, ebbeli igénylésüket november hó 12-én, szerda délig jelentsek be a Gazdasági Egyesületben. ...

Kassa emléktáblát állít Teleki Pál grófnak. A hazatérés harmadik évfordulóján a Nagyságos Fejedelem hálas városa Kassa emléktáblát állít gróf Teleki Pálnak, aki annakidején az első bécsi döntéshozási tárgyaláson Magyarország érdekeit olyan nagy, felfokozott felelősséggel és olyan eredményesen képviselte. ...

Nem örülhetett a malom, mert ellopott az összes gépjárműket. Szeged mellett egyik nagy malom tulajdonosa bejelentette a rendőrségen, hogy újszakának idején ismeretlen tettesek leszerelték és ellopották a malom összes gépjárműit, így az üzemeltetés nem folytatható. ...

Favágás közben véletlenül a barátja nyakát vágta el. Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt az ógyallai erdőben. Kajal József favágó több társával fát vágott s az egyik fa gyökerének vágása közben a nekikellőlt fejsze véletlenül leg-nyebb barátjának a nyakába szaladt a fejsze és a Völgyi János, akinek fejsze-vel vágta el az éles fejsze, eszméletlenül esett össze. ...

Hirdetmény. Értesítem a város érdekelte lakosságát, hogy az év szeptember havában összeírásra jelentkezett 1921. évi születési debreceni lakos hadkötelesek közzéki összeírását a polgármesteri VI. katonai ügyosztályon (Kossuth-utca 20. I. lépcső III. em. 92. b. ajtó) november hó 10-ától november hó 19-ig bezárólag közzéírni tétetem ki. ...

Nemcsak a tisztviselők, kereskedőségek, ipari szakmunkások, segédek stb. jelentendők be, hanem bármilyen minőségben alkalmazott természetes személy, tehát a mezőgazdasági alkalmazottak 6 nap számúak, családok, valamint a háztartási alkalmazottak is, ha összilletményük, vagyis készpénz javadalmuk és természetbeni ellátmányuk pénzértéke együttesen összege túlhaladja a havi 20, havifizetésüknél a havi 80, illetve az évi 960 pengőt. ...

Hajdu vármegye október havi egészségügyi állapota

Hajdú vármegyében — Gaertner István tisztifőorvos jelentése szerint — a múlt hónapban 121 házasságot kötöttek, a születések száma 401, halálozások száma 200, természetes szaporodás 191. Egy éven alul elhalt 43 gyermek, azaz az éves születések 10,6 százaléka. Halvaszületések száma 12, gümőkór halálozás 19, az összes halálozás 9,5 százaléka, heveny fertőző betegségekben elhalt 5, azaz összes halálozás 2,5 százaléka. ...

SZINHÁZ Mosoly országa

Timár Ilia és Szűcs László vendégfellepte a Csokonai Színházban.

Kedden este szép ház előtt újította fel a Csokonai Színház Lehar Ferenc egyik legnagyobb sikerű operettjét, a „Mosoly-országát”. Nem volt az első világháború óta egyetlen olyan operett sem, amely olyan nagy és őszinte sikert aratott volna mint ez. ...

Az előadást Belezna Unger István rendezte gondosan és stílusosan. A zenekar élén Bakonyi Ödön karnagy értékes és hibátlan munkát végzett. A közönség nagy tetszéssel fogadta a „Mosolyországának” felújítását és nem fukarkodott a tapsokkal, sőt a második felvonás után a vasfüggöny elé is kilépett a szereplőket. ...

SZINHÁZI MŰSOR:

Szerdán este: Négy asszony szeretlek. Premierbérlet. Csütörtökön este: Négy asszony szeretlek. A- és szabadbérlet. Pénteken este: Hyenek a férfiak. Mérsékelt helyárakkal.

A SZINHÁZI IRODA JELENTI:

Ma este premier-bérletben, csütörtökön este A- és szabadbérletben az utóbbi évek legnagyobb vígjáték sikere a legszellemesebb Bökay-vígjáték: Négy asszony szeretlek.

Pénteken este mérsékelt helyárakkal: Hyenek a férfiak nagyszerű operett a bemutató szereposztásában.

Szombattól a legnagyobb operettsiker: Gyergyói ház. A Bajoc-estekre jegyek előjegyrezhetők.

MOZI

ALGIR. (A Hungaria filmszínház hatalmas sikerű filmbemutatója.) Uj nagyszerű filmesemegét kapott a debreceni közönség. Budapesttel egyidőben mutatta be a Hungaria filmszínház az évad legérdekesebb exotikus filmjét, az „Algirt”-t. A film két főszereplője milliók kedvence a csodás szépségű Hedy Lamarr és az ábrándos szemű Charles Boyer. A film témája Algirban játszódik le, közelebből pedig annak külvárosában, ahol a rejtelmes, a bűn és a titok lányszak. Ebben a városban találkozik Európa és Afrika. Ez a találkozás nyújtja azután a bonyolult, egy hírhedt körözött bűnöző körül hurokra ebben a filmben. Az alvilág szép vezére áldozatává esik szerelmének. Hiába int felé a boldogság vágyainak paradijsomában, Párizsban — Afrika nem engedi áldozatát. Csodás szépségű felvételek gyönyörködtetik meg a nézőt és a rendezés mesterei mivolta ámulatba ejti. Az alakítás pedig, amit ez a két csodálatos egyéniség nyújt, felejthetetlen élmény. Ez az a film, mit sokan és régóta vártunk. Megelőzően UFA világhíradót láttunk.

112.43 százalékkal emelkedett a magyar postaforgalma az 1933—34. költségvetési évről szemben, a jövedelmi felesleg pedig ugyanezen idő alatt 8 millió pengőről 47 millió pengőre szaporodott. Az emelkedést csak részben magyarázza az azóta bekövetkezett terület-nagyobbodás, mert a teljes indokot a kitűnő vezetés melletti a gazdasági élet intenzitásának növekedése adja meg. Beruházásokra a posta ebben az évben 8 millió pengőt fordított, a jövő évben pedig közel 20 millió pengős beruházási tervet valósít meg.

SPORT

LABDARUGÁS

A felsőosztályi kerület debreceni csoportjának utolsó bajnoki fordulóját vasárnap játsszák le. A DVSC távollétében a DEAC a nagyeredmény sporttelepen hármaj bajnoki mérkőzést bonyolítanak le. Fél 11 órai kezdettel a DEAC—Hajdúböszörmény, fél 1 órai kezdettel a Húso—NYTVE II, fél 3 órai kezdettel a DVSC II—DMTE elsőosztályú amatőr bajnoki mérkőzésre kerül sor. Mindhárom mérkőzés igen nagy érdeklődésre tart számot Nyíregyházán az NYVSC II—PMÁV elsőosztályú amatőr bajnoki mérkőzést játszzák. A DTE már lejátszotta összes bajnoki mérkőzését, a Berettyóújfaluba ki-sorsolt B. Turul—NYKISE II mérkőzés elmarad, mert a NYKISE lemondta a mérkőzésen való megjelenést. A vasárnap mérkőzések előtt a bajnokság állása a következő:

Table with 2 columns: Team name and score. Rows include DVSC II, PMÁV, Húso, DEAC, B. Turul, DMTE, DTE, NYKISE II, NYVSC II, HMOVE, NYTVE II.

B. Turul—NYVSC II 13:1 (5:0). Vasárnap Berettyóújfaluban bajnoki mérkőzést játszott a két csapat és a B. Turul leher-gelerte a szentesi játékot mutató nyíregyházi vasutasokat.

A DVSC berkeiben nagy lehangoltságot okozott a vasárnapi vereség. Ez a lehangoltság indokolt is, hiszen a DVSC vezetősége az anyagi áldozatoktól sem riadt vissza, hogy csapatot megerősítse és a vereség éppen akkor következett be, amikor a csapatot legerősebbnek gondolták. A lehangoltság azonban nem jelent csüggedést. A DVSC a hátralevő mérkőzéseken szívvel-lélekkel fog küzdeni az első hely kérdése még nem dönt el. A Török-vének is vannak még hátra komoly mérkőzések és az egy pont előny valószínűleg kevésnek fog bizonyulni. A DVSC vasárnap Dunakeszin játszik bajnoki mérkőzést a D. Magyarság ellen. Előreláthatólag a csapatban több változás lesz. Az NB II Mátyás csoportjának állása egyébként a következő:

Table with 2 columns: Team name and score. Rows include Törökvs, Debr. VSC, Z. Danuvia, MSE, D. Magyarság, KMÁV, NSE, Postás, Goldberger SE, Ganz, NYTVE, N. Törökvs, Szabárn. SE.

TENGERI VÁSÁRLÁSI ENGEDÉLYEK KIADÁSA

Ertesítem az érdeklét állattartó közönséget, hogy a Termelői Irodája (Dobozati-járó földszint) az állattartók részére tengeri vásárlási engedélyeket ad ki. E vásárlási engedélyekkel azonban a tengerit csak 50 holdon aluli gazdaktól, gazdasági cselédektől és részes munkásoktól lehet vásárolni.

Tengeri vásárlására engedélyt kaphatnak:

1. az ötven holdon felüli gazdák sertéseik hizlalására és állataik takarmányozására szükségletüknek megfelelő mértékben.

2. Az ötven holdon aluli gazdák, valamint azok, akik földbirtokkal nem rendelkeznek, de saját szükségletükre sertéseket hizlalnak, sertésenként 10 m. m. kukoricára.

Minden 10 m. m. kukorica után tartozik az igénylő egy darab sertést hizlába állítani és a saját szükségletén felül sertéseket kihizlalás után, de legkésőbb hét hónapon belül a közellátás céljára felajánlani.

3. Azok, akiknek nem sertés hizlalás, hanem állattartás — beleértve a baromfiakat is — céljára van szükségük kukoricára, a megállapított kereten belül — legfeljebb 100 kg esőves tengerire.

A vásárlási engedélyekért mázsánként 10 fillér díjat kell fizetni.

Személyazonosság a cukorjegyek felmutatásával, jószágállomány marhalevéll igazolandó.

Gabonalap fellélenül behozandó.

Polgármester.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

A gabonátözsde magpiacán megélenkült a kínálat. Csillagfűrtből keltek el nagyobb tételek 28 pengős állomási áron, de kielégítő mennyiségű áru került piacra heremagvakból, búkkönyvből, cirokból és mustármagból is.

Debreceni állatvásár. Felhajtás 307, eladás 397. Arak: vágómarha 75—130 f., borjú 120—142, növendékmarha 90—125, tinó, ökor 100—138 fillér, fejős tehén 500—1000 P, vágó 10—150, silány igás 10—200, közepes igás 300—650, igás 10—700—1100, katonai célra 1100—1300 P. Az irányzat lanyha.

HOGYAN ELJEN A GYOMOR-ÉS BELBAJOS EMBER?

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Írta: LUKÁCS PÁL dr. sz. orvos. Tartalomjegyzékéből: A gyomor- és bélbajok megelőzése. — A gyomor- és bélbajok okai és tünetei. — A gyomor- és bélbajok gyógyításának módjai. — A gyomorzúgás. — Gyomorsav túltengés. — Gyomorsavhiány. — Gyomorférgés. — A táplálkozás törvényei. — A helyes táplálkozás. — Vitaminok. — Tápsók. — Nyerskoszt. — Fájdalom, hányás, étvágytalanság. — Gyomorsülyedés, magasan álló gyomor. — Gyomor- és vékonybél-férfé. — A gyomorrák. — Az ideges gyomorzúgás. — Bélhurutok. — A bélzáródás. — Bélrák. — Gulladások. — Aranyeres bántalmak stb. — Ára 2.60 pengő.

Kapható: a DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD kiadóhivatalában Ferenc József-út 56. Telefon: 21-90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál. Kiadja: Áltöldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

Apróhirdetések

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó Virág-u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 253

Hendörégi és tizenhét éves magángyakorlatával legregibb magánnyomozó Gálócsy, Zöldfa 3, 1: 28-72. 389

Háztartási alkalmazott

Fiatall 16—18 éves bejártónót keresek egész napra, jelentkezni lehet délután 1 és fél 3 között: Homokkert, Hungaria-u. 3, malom mellett. 477

Betöltendő állás nőknek

Ujság kézbesítésre aszszonyok felvételnek. Jelenleg kerékpárral. Jelenkezni a kiadóhivatalban d. u. 5—7-ig. 465

Jobb családból való intelligens leány, virágüzletbe felvétetik, ki az üzlet vezetését és kiszolgálást végzi. Cim a kiadóhivatalban. 479

Szociális munkások és szöveg szövevények gyártására. Vágóhíd-u. 3. sz. 429

Vároreányokat felvesz a Goldstein Karolin fűzőüzem, Miklós-u. 5. 489

Kozmetikus tanulósnit felvesz: Gyarmathyné kozmetikus, Batthyány-utca 15. 488

Betöltendő állás férfiaknak

Jomagaviseletű 15—16 éves erős fiút állandó munkára felveszek. Csapó-utca 67. 483

Futót keresünk. Jelenkezni „Sárréti” Arutak-tárak Rt. telepén, Déli-sor 19. 459

Allást kereső férfiak

1000 pengő övadekkel keresek bármilyen bizalmi helyet, állást. 30 éves, nő, vagyok. P. Szilágyi Öreg-utca 15. 447

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Kiadó lakás: Vilmos császár körút 36. sz. alatti 4 szobás villalaks azonnal beköltözhető, eselleg belvárosi lakással át-cserélhető. Ferenc József út 30. közjegyzői iroda. 475

Ajánlat

Debreceni művészeti-eje-zólalok sorozatanként vizont eladók, trafikok, üzletek részére ismét kaphatók a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalában. 408

Pöszmété oltott, magastörzsű, öszibarack, birsalma, meggy csemeték oltoson, Böszörményi út 2. sz. 485

ELŐKÉSZÍTÉS, modern nialó, ebédlő, konyhaberendezés, kombinált szekrény, hármasszekrény, rekamié, fotelek eladó. Kossuth-u. 51. 202

Pénzt takarít meg, ha víz- és gázvezetékét a fagy beállta előtt megvizsgálattja Molnar Janos vízvezeték-szerelővel. Csapó-u. 49. Garantált és pontos munka. 233

Fehérneműek kézi- és gépi himzése, diszpárnák montírozása, sablonok, monogramok készítése: Pethő kézimunka szak-üzletében, Szent Anna-u. 10. Zászlókészítés. 1833

Nagy hőpalack (THERMOS) vásár

Tóth Gyula vasútleveben városbaza épület.

Órák, km mérőórák, sebesség mutató órák, fogaskerekek, iskolai körzők, speciális műszerek szakszerű javítása pontosan készülnek. Debreceni István órák és műszerésznel, Piac-u. 10. sz. 1762

FÉRFI felöltő és öltönyzövegek, minden hozzávalók, férfi divatsport és galléros ingek olcsó árban: Petriknél Szent Anna-u. 5. sz.

Szörme bundákat és mindenemű szücsmunkák készítését szakszerűen, izlésesen, pontosan Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy-u. 2. 1834

Magastörzsű, nagy szemű pöszmété oltvány van eladó. Nógrádi M.-u. 22. (Városi faraktár mellett) Barna. 412

Fotokópiák, igazolványképek, amatőr munkák: Burg József fotoszalon, Hangya bérház. 1533

Feliratok üzletekbe, iskolákba kaphatók a kiadóhivatalban, Piac-utca 56. megyeháza mellett. (Tilos a dohányzás. Hittel nincs, Bejárat, Kime-nel, Idegéneknek tilos a bemenet, Magyar úzlet és még sok más szöveg-gel.) 407

Sajátkészítés kombinál szekrények, ebédlők, hálóok, előszoba, konyhaberendezések, amerikai és rendes íróasztalok, szelvény, magyaros bútorokat és mindenféle asztalos és kárpitos munkák megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kisiparosok bútorle-rakata: Vár-u. 1. szám. Zenedeépület. 91

Óvóhely, Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás. Iroda. Pénztár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56. sz. Ny

Rádió

Minden márkájú rádiót — előnyös fizetési feltételek mellett — vásárolhat Tasnádi Kovács Sándor rádió- és villamossági régi megbízható szaküzletében. Ferenc József-út 46. Tele- 1790

Eladó állatok

Eladó 15 drb 2—3 éves, oltott, vemhes, mangalica koca, ellés pár hétéen belül. Dr. Kiss Péter, Polgár. 484

Birtokbérlet

Kiadó 142 hold tanya homok birtok, azonnal elfoglalható holdankénti bére 130 kg rozs. Eladó Kabán 5 és fél hold búzatermő fekete föld. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 487

Samu János OFB engedélyes hirdetései.

Iroda: Deák Ferenc-u. 7. Eladó legprimább 30 kat. hold búzatermő fekete föld Bellegelon 22 kat. prima homokbirtok, Bellegelon 2 hold, Sámsoni utnál 2 hold, Kösüly-szegben 11 hold prima búzatermő, Biharban 71 kat. igen jó búzatermő fekete föld, Hajduban 76 kat. búzatermő fekete föld bérbeadható kat. holdanként 2 mázsa búzért, eladási ára 40.000 pengő. Házak: Bevárosban és kertészekben alkalmi vételek. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7.

Bútor

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salomon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Minek a fényes kirakal, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletében, Piac-u. 71. 1966

Fotelek, zsíros bőröndök öntött vasfotelek, 12 sz. mélyes abrosz, fekete női kabát, ruha eladók. Szt. Anna-u. 34. 486

Hangszer

Zongora rövid alkalmivétel, megbízom Tanczer hangszerkészítő. — Batthyány-u. 1. 1992

Legmagasabb áron veszek zongorát, pianót, Gyártmány, ármegjelöléssel cím a kiadóban le-adando. 416

Eladó ingóság

Eladó fekete férfi téli kabát, Homok-u. 132. sz. alatt.

Eladó házhely

Olcsó házhelyek a Poroszlay-úton. Erdeklőkérj forduljanak a Debreceni Működgyárhoz. — Fűrdő-utca 2. sz. 1219

Eladó ház

ELADÓ Budai Eszaiás-utca 51. számú kétszobás előszobás, kényelmes családi ház. 744

Homokkert, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mell-lék helyiségekkel. 700 kvadrát jötmény szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Fértekezni ugyanott. 1225

Elveszett

Elveszett szombatn reggel 8 órakor a városi fűrdő és a Simonyi út sarka közötti sétányon egy női arany karkötő óra, 7100 gyári számmal van hátlapján elítáva. P. jutalom ellenében adja P. Széchenyi-u. 22. sz. Kassagy Sörlerakat. 481

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. tiszteletének körforgóképe. Igazgató: Somogyi Gábor.